

Konkurentsiseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Konkurentsiseaduse muutmine

Konkurentsiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on majandustegevusega tegelev üksus sõltumata selle õiguslikust vormist ja rahastamisviisist.“;

2) paragrahvi 2 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 2 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast tekstiosa „Valitsev mõju“ tekstiosaga „käesoleva seaduse tähenduses“;

4) seaduse 8. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8. peatükk KONKURENTSIAMETI PÄDEVUS JA VOLITUSED“;

5) paragrahvi 54 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Konkurentsiamet teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse 5. peatükis sätestatu täitmise üle.“;

6) paragrahvi 55 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Konkurentsiamet on konkurentsiasutus, välja arvatud käesoleva seaduse 7¹. peatüki tähenduses, kes on pädev teostama kõiki käesoleva seaduse alusel temale pandud ülesandeid.

(2) Konkurentsiamet konkurentsiasutuse ülesannetes analüüsib konkurentsiolukorda, kavandab konkurentsi soodustavaid meetmeid, kohaldab meetmeid konkurentsi taastamiseks ja säilitamiseks, annab soovitusi konkurentsiolukorra parandamiseks, teeb ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks või muutmiseks ning arendab koostööd teiste riikide ja riikide ühenduste konkurentsiasutustega.“;

7) paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Konkurentsiamet vastutab Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamise eest nõukogu määruse 1/2003/EÜ asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT L 1, 04.01.2003, lk 1–25) artikli 35 tähenduses.“;

8) seadust täiendatakse §-dega 55¹–55³ järgmises sõnastuses:

„§ 55¹. Konkurentsiameti sõltumatus

Konkurentsiamet on oma käesolevas seaduses ja nõukogu määruses 1/2003/EÜ sätestatud konkurentsiasutuse ülesannete täitmisel sõltumatu ning tegutseb, lähtudes käesolevast seadusest, Euroopa Liidu õigusaktidest, muudest seadustest ja nende alusel kehtestatud õigusaktidest.

§ 55². Konkurentsiameti aruandekohustus

Konkurentsiamet esitab valdkonna eest vastutavale ministrile iga aasta 1. aprilliks eelmise kalendriaasta kohta Konkurentsiameti konkurentsitenistuse tegevuse koondaruande, mis sisaldab ülevaadet Konkurentsiametile kui konkurentsiasutusele käesoleva seadusega pandud

ülesannete täitmise kohta, teavet Konkurentsiameti konkurentsiteenistuse ametnike ametisse nimetamise ja vabastamise, inimeste arvu ja eelarvevahendite suuruse kohta ning selle kohta, kuidas inimeste arv ja eelarvevahendite suurus on eelnevate aastatega võrreldes muutunud. Koondaruanne avalikustatakse Konkurentsiameti veebilehel.

§ 55³. Konkurentsiameti konkurentsiteenistuse ametniku tegevuspiirang

(1) Konkurentsiameti konkurentsiteenistusest vabastatud ametnik ei või mõistliku aja jooksul vabastamise päevast arvates töölepingu või teenuse osutamise lepingu alusel tegeleda menetlusega, millega ta oli oma teenistuse ajal teenistusülesannete täitmisest tulenevalt seotud.

(2) Konkurentsiteenistusest vabastatud ametniku taotlusel tuvastab Konkurentsiamet, kas käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud mõistlik aeg on möödunud. See tuvastus on isikule siduv. Mõistliku aja hindamisel võtab Konkurentsiamet muu hulgas arvesse isiku seotust menetlusega ning menetluse käiku pärast isiku konkurentsiteenistusest vabastamist.”;

9) paragrahv 56 tunnistatakse kehtetuks;

10) seadust täiendatakse §-ga 56¹ järgmises sõnastuses:

„§ 56¹. Isikuandmete töötlemine konkurentsijärelevalvemenetluses

(1) Konkurentsiametil on õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, käesoleva seaduse 9². peatükis sätestatud ülesannete täitmiseks.

(2) Konkurentsiametil on õigus edastada isikuandmeid, välja arvatud eriliiki isikuandmed, teisele haldusorganile ja käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 alusel uurimismeetme kohaldamiseks kaasatud spetsialistile ning politseile, kui isikuandmed on neile vajalikud nende ülesande täitmiseks konkurentsijärelevalvemenetluses.

(3) Konkurentsiamet võib piirata andmesubjekti õigusi, kui Konkurentsiamet on lõpetanud konkurentsijärelevalvemenetluse käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punkti 1 alusel ja vastupidine ohustaks tõendite kogumist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel võib piirata järgmisi andmesubjekti õigusi:

1) õigust saada teada tema isikuandmete töötlemisest, sealhulgas sellest, milliseid isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise viisi, meetodit, eesmärki, õiguslikku alust, ulatust või põhjust;

2) õigust nõuda tema isikuandmete töötlemise piiramist;

3) õigust esitada vastuväiteid tema isikuandmete töötlemise kohta;

4) õigust saada teada tema isikuandmetega seotud rikkumisest.“;

11) paragrahvi 57 lõike 1 punktid 3, 5 ja 9 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 57 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teavet nõutakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Teabe esitamise tähtjaks määratakse vähemalt kümme kalendripäeva. Teabenõude täitmise tagamiseks võib Konkurentsiamet kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 57¹ sätestatud määras.“;

13) paragrahvid 59 ja 61¹ tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 63 pealkirja täiendatakse pärast sõna „Ärisaladuse“ tekstiosaga „ja muu konfidentsiaalse teabe“;

15) paragrahvi 63 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Konkurentsiamet on kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks lisaks avaliku teabe seaduses sätestatule:

1) teabe taotluse kohta käesoleva seaduse § 78¹⁵ tähenduses;

2) teabe konkurentsijärelevamenetluse kohta, mille Konkurentsiamet on lõpetanud käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punkti 1 alusel;

3) teabe, mis võib isikut või tema lähedast süüstada, kui see isik on konkurentsijärelevamenetluses olnud uurimismeetmele allutatud isik, keda Konkurentsiamet on käesoleva seaduse § 78²⁵ lõike 1 alusel kohustanud nimetatud teavet välja andma;

4) teabe, mis sisaldub leebuse kohaldamise taotluses;

5) teabe, mis sisaldub kokkuleppe sõlmimise taotluses.

(1²) Konkurentsiamet kehtestab käesoleva paragrahvi lõike 1¹ punktides 3–5 sätestatud teabele ja avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punktis 17 sätestatud teabele tähtajatu juurdepääsupiirangu alates nimetatud teabe saamisest või koostamisest.

(1³) Konkurentsiamet võimaldab isikule juurdepääsu leebuse kohaldamise taotlusele ja kokkuleppe sõlmimise taotlusele, kui see isik on menetlusosaline muus menetluses kui konkurentsijärelevamenetluses, milles nimetatud taotlused on esitatud, ning selles muus menetluses on juurdepääs nimetatud taotlusele vajalik selle isiku kaitse tagamiseks.“;

16) paragrahvi 63 lõike 2 esimene, teine ja neljas lause ning lõiked 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 63³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Konkurentsiamet võib muu menetluse kui konkurentsijärelevamenetluse oma otsusega peatada, kui asjas seisukoha võtmisel olulise tähtsusega ja selle asjaga seotud haldus-, halduskohtu-, tsiviil-, väärteo- või kriminaalmenetlus on pooleli.“;

18) paragrahvi 63⁴ lõike 1 punktid 3 ja 8 tunnistatakse kehtetuks;

19) paragrahvi 63⁵ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kirjaliku ja põhjendatud taotluse anda luba Euroopa Komisjonile kontrolli teostamiseks nõukogu määruse 139/2004/EÜ artiklis 13 sätestatud tingimustel ja korras esitab halduskohtule Konkurentsiamet.“;

20) paragrahvid 63⁶, 63⁷, 73⁵ ja 73⁷–73⁹ tunnistatakse kehtetuks;

21) seadust täiendatakse §-dega 73¹⁰–73¹³ järgmises sõnastuses:

„§ 73¹⁰. Uurimismeetme kohaldamise takistamine

(1) Konkurentsijärelevamenetluses teadvalt läbiotsimise takistamise või väära, ebatäieliku või eksitava teabe andmise või teabe andmisest keeldumise eest uurimismeetmele allutatud muu isiku kui konkurentsijärelevamenetluses menetlusaluse isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 73¹¹. Saladuse hoidmise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 78²¹ sätestatud saladuse hoidmise kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 73¹². Tegevuspiirangu rikkumine

Konkurentsiameti konkurentsiteenistusest vabastatud ametniku poolt käesoleva seaduse §-s 55³ sätestatud tegevuspiirangu teadva rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 73¹³. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 73⁶ ja 73¹⁰–73¹² sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.

(2) Käesoleva seaduse §-des 73⁶ ja 73¹⁰–73¹² sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Konkurentsiamet.“;

22) paragrahvi 78 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Igaühel on õigus talle käesoleva seaduse 2. või 4. peatükiga või Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 101 või 102 keelatud teo (edaspidi *keelatud tegu*) toimepanemisega tekitatud varalise kahju hüvitamisele.“;

23) paragrahvi 78 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „suhtes“ tekstiosaga „(edaspidi *kartell*)“;

24) paragrahvi 78¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud leebuse kohaldamiseks võib kartellis osalevat või osalenud ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustav isik esitada leebuse kohaldamise taotluse Konkurentsiametile vormis, mis võimaldab kirjalikku taasesitamist ning taotluse Konkurentsiametile laekumise kuupäeva ja kellaaja fikseerimist. Ettevõtjate ühendust moodustaval isikul on käesolevas lõikes nimetatud õigus üksnes juhul, kui ühendus tegeleb majandustegevusega ühenduse nimel ja osaleb või osales kartellis samuti ühenduse nimel, mitte selle liikmeks olevate ettevõtjate nimel.“;

25) paragrahvi 78¹ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustava isiku esitatud leebuse kohaldamise taotlus loetakse esitatuks ettevõtja või ettevõtjate ühenduse poolt.

(1²) Leebusetaotleja peab leebuse kohaldamise taotluse esitama eesti keeles või koos tõlkega eesti keelde. Konkurentsiameti nõusolekul võib taotluse esitada muus keeles.“;

26) paragrahvi 78¹ lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „järgmisi andmeid“ tekstiosaga „järgmist teavet“;

27) paragrahvi 78¹ lõike 2 punktid 1–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) leebusetaotleja registreerimisnumber või isikukood, aadress ja muud kontaktandmed ning teave selle kohta, kas juhul, kui leebusetaotlejat ei ole käesoleva seaduse § 78³⁴ lõike 1 või 2 kohaselt alust §-s 78³³ sätestatud trahvist vabastada, soovib ta, et tema leebuse kohaldamise taotlus lahendatakse § 78³⁴ lõike 5 kohaselt trahvi vähendamisenä;

2) identifitseerimist võimaldavad andmed teiste ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste kohta, kes osalevad või on osalenud kartellis;

3) kartelli põhjalik kirjeldus, sealhulgas leebusetaotleja osalus selles, teave mõjutatud kaupade kohta, kartelli geograafiline ulatus ning kartelli toimepanemise aeg ja viis;

4) kõik leebusetaotlejale teadaolev muu teave kartelli kohta;

5) andmed teiste konkurentsiasutuste kohta, kellele leebusetaotleja on esitanud leebuse kohaldamise taotluse või kellele ta kavatseb selle esitada.“;

28) paragrahvi 78¹ täiendatakse lõigetega 2¹–2⁶ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabe esitamine ei ole kohe võimalik, võib leebusetaotleja leebuse kohaldamise taotluses esmalt taotleda leebuse kohaldamise järjekohta. Selleks esitab leebusetaotleja Konkurentsiametile kõik eelnimetatud lõikes nimetatud talle kättesaadava teabe koos samas lõikes nimetatud muu teabe esitamise viivitust tingivate asjaoludega. Kui Konkurentsiameti hinnangul on põhjendatud anda leebuse kohaldamise järjekoht, annab ta leebusetaotlejale täiendava tähtaja kogu kõnealuses lõikes nimetatud teabe

esitamiseks. Täiendava tähtaja jooksul esitatud teave loetakse esitatuks taotluse esitamise kuupäeval ja kellaajal.

(2²) Kui Konkurentsiameti hinnangul ei ole leebusetootlejale käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud järjekoha andmine põhjendatud või kui ta annab leebusetootlejale järjekoha, kuid leebusetootleja ei esita tähtaegselt kogu lõikes 2 nimetatud teavet, jätab Konkurentsiamet leebuse kohaldamise taotluse läbi vaatamata.

(2³) Kui leebusetootleja on varem esitanud rohkem kui kolme Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumi mõjutanud salajase kartelli kohta Euroopa Komisjonile taotluse leebuse kohaldamiseks või leebuse kohaldamise järjekoha saamiseks, võib ta Konkurentsiametile sama salajast kartelli puudutavas leebuse kohaldamise taotluses esitada käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabe asemel selle teabe lühikirjelduse ja teatada liikmesriigid, kust tõenäoliselt on võimalik salajase kartelli tuvastamiseks tõendeid koguda. Sellisel juhul käsitleb Konkurentsiamet esitatud leebuse kohaldamise taotlust esialgu lihtsustatud leebuse kohaldamise taotlusena.

(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõikes 2³ nimetatud juhul on leebusetootleja peamiseks kontaktpunktiks Euroopa Komisjon, kuni Euroopa Komisjon otsustab, kas ta menetleb salajast kartelli osaliselt või täielikult. Senikaua võib Konkurentsiamet leebusetootlejalt lõikes 2 nimetatud teabe kohta nõuda üksnes konkreetseid selgitusi. Kogu lõikes 2 nimetatud teavet võib Konkurentsiamet enne Euroopa Komisjoni nimetatud otsust nõuda üksnes erandlikel asjaoludel, kui see on vajalik salajase kartelli piiritlemiseks või liikmesriikide konkurentsiasutuste pädevuse jaotamiseks.

(2⁵) Kui Euroopa Komisjon teatab Konkurentsiametile oma otsusest käesoleva paragrahvi lõikes 2³ nimetatud salajast kartelli mitte menetleda, annab Konkurentsiamet leebusetootlejale täiendava tähtaja kogu lõikes 2 nimetatud teabe esitamiseks. Täiendava tähtaja jooksul esitatud teave loetakse esitatuks lihtsustatud leebuse kohaldamise taotluse esitamise kuupäeval ja kellaajal ning taotlus loetakse tagantjärele leebuse kohaldamise taotluseks juhul, kui selles kirjeldatud salajane kartell puudutab samu mõjutatud kaupu ning on sama geograafilise ulatuse ja kestusega kui Euroopa Komisjonile esitatud leebuse kohaldamise taotluses, mida on võidud ajakohastada.

(2⁶) Kui Konkurentsiamet annab leebusetootlejale käesoleva paragrahvi lõikes 2⁵ nimetatud täiendava tähtaja, kuid leebusetootleja ei esita tähtaegselt kogu lõikes 2 nimetatud teavet või esitatud teabe kohaselt ei puuduta leebuse kohaldamise taotluses kirjeldatud salajane kartell samu mõjutatud kaupu või ei ole sama geograafilise ulatuse või kestusega kui Euroopa Komisjonile esitatud leebuse kohaldamise taotluses, mida on võidud ajakohastada, jätab Konkurentsiamet leebuse kohaldamise taotluse läbi vaatamata.“;

29) paragrahvi 78¹ lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

30) paragrahvi 78¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui leebusetootleja seda taotleb, kinnitab Konkurentsiamet talle viivitamata kirjalikult, et on saanud kätte leebuse kohaldamise taotluse, mis sisaldab kogu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teavet või mida Konkurentsiamet käsitleb esialgu lihtsustatud leebuse kohaldamise taotlusena, märkides selle Konkurentsiametile laekumise kuupäeva ja kellaaja.“;

31) paragrahvi 78¹ täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui Konkurentsiamet käsitleb talle esitatud leebuse kohaldamise taotlust esialgu lihtsustatud leebuse kohaldamise taotlusena, kinnitab ta leebusetootlejale viivitamata, kas leebusetootleja on salajase kartelli suhtes esimene leebusetootleja. Kui on, teavitab Konkurentsiamet leebusetootlejat ka sellest, kas tema leebuse kohaldamise taotlus vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2³ sätestatud tingimustele.“;

32) paragrahvi 78¹ lõike 5 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) leebuse kohaldamise taotlus vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–2 sätestatud nõuetele;
2) leebusetaotleja lõpetab Konkurentsiametiga kooskõlastatult viivitamata osalemise kartellis, välja arvatud juhul, kui osalemise jätkamine on Konkurentsiameti hinnangul vajalik konkurentsijärelevamenetluse terviklikkuse tagamiseks;“;

33) paragrahvi 78¹ lõike 5 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

34) paragrahvi 78¹ lõike 5 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) leebusetaotleja teeb viivitamata oma kulul täielikku, pidevat ja heauskset koostööd Konkurentsiametiga kuni konkurentsijärelevamenetluse lõpuni, sealhulgas on Konkurentsiametile kättesaadav, et vastata igale teabenõudele, mis võib kartelli asjaolude tuvastamisele kaasa aidata, ning võimaldab Konkurentsiametil küsitleda temaga seotud füüsilisi isikuid ja teeb mõistlikke jõupingutusi, et võimaldada küsitleda temaga varem seotud olnud füüsilisi isikuid;“;

35) paragrahvi 78¹ lõike 5 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 78¹ lõike 5 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) leebusetaotleja ei ole enne ega pärast leebuse kohaldamise taotluse esitamist võltsinud, hävitanud ega kõrvale toimetanud asjakohast teavet;“;

37) paragrahvi 78¹ lõiget 5 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) leebusetaotleja ei ole leebuse kohaldamise taotluse esitamise ja sisuga seotud asjaolusid enne taotluse esitamist avaldanud kellelegi teisele kui teisele konkurentsiasutusele ega pärast taotluse esitamist, kuid enne asjas koostatud etteheiteid käesoleva seaduse § 78²⁷ tähenduses avaldanud kellelegi ilma Konkurentsiameti loata.“;

38) paragrahvi 78⁴ lõikes 4 asendatakse tekstiosa „Riigiprokuratuur kriminaalmenetluse seadustiku § 205¹⁴“ tekstiosaga „Konkurentsiamet käesoleva seaduse § 78³⁴“;

39) paragrahvi 78⁴ lõigetes 4 ja 5 asendatakse sõna „karistusest“ sõnaga „trahvist“;

40) paragrahvi 78⁷ lõike 2 esimesest lausest jäetakse välja tekstiosa „riikliku või haldusjärelvalve teostaja või keelatud teo kohtuvälise või -eelse“;

41) paragrahvi 78⁸ lõike 2 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja tekstiosa „riikliku või haldusjärelvalve teostaja, kohtuvälise või -eelne“;

42) paragrahv 78¹² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 78¹². Keelatud teo toimepanemise tuvastamise tagajärjed

Keelatud teo toimepanemise tuvastamine Konkurentsiameti poolt on siduv keelatud teo toimepanemisest tekkinud nõuet menetlevale kohtule, kui keelatud tegu tuvastavat haldusakti ei ole tähtaegselt vaidlustatud või kui on jõustunud kohtulahend, mille alusel jääb keelatud tegu tuvastav haldusakt kehtima.“;

43) seadust täiendatakse 9². ja 9³. peatükiga järgmises sõnastuses:

„9². peatükk

KONKURENTSIJÄRELEVALVEMENETLUS

§ 78¹³. Käesoleva peatüki reguleerimisala ja konkurentsijärelevamenetluse üldised alused

- (1) Käesolev peatükk sätestab konkurentsijärelevamenetluse põhimõtted, alused ja korralduse.
- (2) Konkurentsijärelevamenetlus on haldusmenetlus, millele kohaldatakse haldusmenetluse seadust käesolevas peatükis sätestatud erisustega.
- (3) Konkurentsijärelevamenetluse eesmärk on tuvastada keelatud teo toimepanemine ja vajaduse korral kohaldada keelatud teo toime pannud ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele konkurentsijärelevameetmeid, et taastada ja säilitada moonutamata konkurents.
- (4) Konkurentsijärelevameetmed on kohustuse võtmise heakskiitmine, keelatud teo toimepanemise lõpetamine ja keelatud teo toimepanemise eest trahvi kohaldamine.
- (5) Konkurentsiamet viib läbi konkurentsijärelevamenetlust, sealhulgas määrab konkurentsijärelevameetmed, välja arvatud keelatud teo toimepanemise eest trahvi kohaldamine. Konkurentsiameti peadirektor kinnitab loetelu ametikohtadest, mida täitvatel ametnikel on pädevus Konkurentsiameti nimel konkurentsijärelevamenetlust läbi viia.
- (6) Konkurentsiametil on õigus keelatud teo toimepanemise eest trahvi kohaldamiseks esitada taotlus halduskohtule.
- (7) Konkurentsiametil on õigus käesoleva seaduse 2. ja 4. peatüki ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 täitmise tagamisel seada konkurentsijärelevamenetluste läbiviimisel prioriteete, võttes arvesse:
 - 1) käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud eesmärki;
 - 2) oma ressursside tulemuslikku kasutamist;
 - 3) menetluse esemeks oleva keelatud teo iseloomu, ulatust ja mõju konkurentsiolekorradele ning sellest tulenevat avalikku huvi.

§ 78¹⁴. Konkurentsijärelevamenetluse algus ning selle algatamata jätmise ja lõpetamise alused

- (1) Konkurentsijärelevamenetlus algab:
 - 1) Konkurentsiameti esimese menetlustoimingu sooritamise, kui ilmnenud teave viitab keelatud teo toimepanemisele, või
 - 2) käesoleva seaduse §-s 78¹⁵ nimetatud keelatud teo toimepanemise lõpetamise taotluse lubatavaks tunnistamisega.
- (2) Konkurentsiamet ei algata konkurentsijärelevamenetlust või lõpetab menetluse konkurentsijärelevameedet kohaldamata, kui:
 - 1) käesoleva seaduse 2. ja 4. peatüki ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 täitmise tagamisel ei ole konkurentsijärelevamenetluse läbiviimine võrreldes teiste pooleliolevate konkurentsijärelevamenetlustega prioriteetne;
 - 2) selleks tuleneb alus nõukogu määrusest 1/2003/EÜ;
 - 3) konkurentsiolekorra analüüsile tuginedes konkurentsijärelevamenetluses tõenäoliselt ilmnev või konkurentsijärelevamenetluses ilmnenud teave ei ole piisav keelatud teo toimepanemise tuvastamiseks;
 - 4) samale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele on juba sama keelatud teo toimepanemise eest kohaldatud konkurentsijärelevameedet või muud samaväärset avalik-õiguslikku sanktsiooni;
 - 5) ettevõtjat või ettevõtjate ühendust, kelle keelatud teo toimepanemisele ilmnenud teave viitab, enam ei eksisteeri.
- (3) Konkurentsiamet võib konkurentsijärelevamenetluse lõpetada minevikus toime pandud keelatud teo tuvastamisega konkurentsijärelevameedet kohaldamata.
- (4) Kui konkurentsijärelevamenetlus on alanud käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2 alusel ning menetlus lõpetatakse lõike 2 punktide 1–3 alusel, annab Konkurentsiamet selle kohta haldusakti.
- (5) Kui Konkurentsiamet otsustab pärast nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 11 lõike 3 alusel Euroopa Komisjoni teavitamist konkurentsijärelevamenetluse lõpetada käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel, teavitab ta sellest Euroopa Komisjoni.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud konkurentsijärelevamenetluse lõpetamise alus on ära langenud, võib Konkurentsiamet omal algatusel või haldusmenetluse seaduse § 44 lõikes 1 sätestatud tingimustel menetlusosalise taotluse alusel menetluse uuendada.

§ 78¹⁵. Taotlus keelatud teo toimepanemise lõpetamiseks

(1) Isik võib kirjalikult taotleda keelatud teo toimepanemise lõpetamist, kui toimepanemine puudutab oluliselt tema õigusi. Seejuures ei ole isikul õigust nõuda keelatud teo lõpetamist kindlal viisil, sealhulgas ajutise konkurentsijärelevameetme kohaldamist.

(2) Taotlus keelatud teo toimepanemise lõpetamiseks peab sisaldama järgmist teavet:

- 1) taotleja nime, isikukoodi või registreerimisnumbrit, aadressi ja muid kontaktandmeid;
- 2) identifitseerimist võimaldavaid andmeid ettevõtja või ettevõtjate ühenduse kohta, kes väidetavalt paneb toime keelatud tegu;
- 3) keelatud teo põhjalikku kirjeldust, sealhulgas teavet mõjutatud kaupade kohta ning keelatud teo toimepanemise geograafilist ulatust, aega ja viisi;
- 4) põhjendust, kuidas puudutab keelatud teo toimepanemine oluliselt taotleja õigusi ja miks taotleja ei saa oma õigusi samaväärselt kaitsta tsiviilkohtumenetluses.

§ 78¹⁶. Taotluse lubatavus

(1) Konkurentsiamet tunnistab §-s 78¹⁵ nimetatud taotluse lubatavaks, kui ei ole alust jätta seda läbi vaatamata.

(2) Lisaks haldusmenetluse seaduses sätestatule jätab Konkurentsiamet käesoleva seaduse §-s 78¹⁵ nimetatud taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus on ilmselgelt põhjendamatu, sealhulgas kui ilmselgelt ei ole taotleja õigused oluliselt puudutatud või puudub vältav rikkumine;
- 2) taotlejal on samaväärne võimalus kaitsta oma õigusi tsiviilkohtumenetluses.

§ 78¹⁷. Menetlusalune isik ning tema õigused ja kohustused

(1) Menetlusalune isik konkurentsijärelevamenetluses on ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustav isik, kelle Konkurentsiamet menetlusse kaasab, kui tal tekib kahtlus, et see ettevõtja või ettevõtjate ühendus on toime pannud menetluse esemeks oleva keelatud teo. Menetlusaluseks isikuks ei saa olla füüsiline isik, välja arvatud füüsiline isik, kes on ettevõtja äriseadustiku tähenduses.

(2) Menetlusalusele isikule omistatakse teise isiku käitumine, temast tulenevad asjaolud ja teadmised, kui see teine isik on menetlusaluse isiku organ, selle liige, töötaja või muu isik, kelle pädevuses on tegutseda menetlusaluse isiku nimel või huvides. Nimetatud teine isik ei ole konkurentsijärelevamenetluses menetlusalune isik.

(3) Menetlusalust isikut teavitatakse viivitamata konkurentsijärelevamenetluse algatamisest.

(4) Menetlusalust isikut ei teavitata konkurentsijärelevamenetluse algatamisest:

- 1) kuni see ohustaks läbiotsimisega tõendite kogumist või
- 2) kui Konkurentsiamet lõpetab menetluse enne menetlusaluse isiku suhtes esimese uurimismeetme kohaldamist käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punktis 1 sätestatud alusel ja isiku teavitamine ohustaks tõendite edasist kogumist.

(5) Menetlusalust isikut teavitatakse käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punkti 1 alusel lõpetatud konkurentsijärelevamenetlusest hiljemalt siis, kui on aegunud õigus trahvi kohaldada.

(6) Menetlusaluse isiku teavitamisel konkurentsijärelevamenetluse algatamisest tutvustatakse talle tema õigusi ja kohustusi. Isiku taotlusel selgitatakse talle nende õiguste ja kohustuste sisu.

(7) Menetlusalusel isikul on konkurentsijärelevamenetluses õigus:

- 1) menetluse läbiviimisele tema põhiõigusi austades, sealhulgas mõistliku aja jooksul;
- 2) saada endale arusaadavas keeles ja anda teavet menetluse esemeks oleva keelatud teo kohta;
- 3) teada, et tema antud teavet võidakse kasutada konkurentsijärelevamenetluses tema vastu;

4) keelduda teabe andmisest ulatuses, millega ta tunnistaks keelatud teo toimepanemist või süüstaks oma lähedast keelatud teo toimepanemises või avaldaks enda ja oma lepingulise või riigi õigusabi korras nimetatud esindaja või muu käesoleva seaduse § 78¹⁹ lõikes 3 nimetatud haridusnõuetele vastava välise õigusnõustaja vahelist konfidentsiaalset teabevahetust konkurentsijärelevamenetluses või sama menetluse esemega seotud varasemat konfidentsiaalset teabevahetust, või avaldaks teavet, millele laieneb advokaadi kutsesaladuse kaitse advokatuuriseaduse §-s 45 ja § 43 lõikes 2 sätestatud ulatuses;

5) tõlgi abile haldusmenetluse seaduses ja käesolevas peatükis sätestatud tingimustel;

6) lepingulise või riigi õigusabi korras nimetatud esindaja abile;

7) riigi õigusabile riigi õigusabi seaduses sätestatud alustel ja tingimustel;

8) teada uurimismeetme eesmärki;

9) tutvuda tema suhtes kohaldatud uurimismeetme talletusega ning teha selle uurimismeetme tingimuste, käigu ja tulemuste kohta avaldusi, mis talletatakse;

10) esitada tõendeid ja taotlusi;

11) olla endale arusaadavas keeles ära kuulatud enne ajutise ja konkurentsijärelevamenetlust lõpetava konkurentsijärelevameetme kohaldamist käesolevas peatükis sätestatud korras;

12) tutvuda menetlustoimiku materjalidega käesolevas peatükis sätestatud tingimustel;

13) viibida juures, kui Konkurentsiamet avab pitseri käesoleva seaduse § 78²³ lõike 3 punktis 2 sätestatud korras kaasa võetud või kopeeritud andmekandjalt, saada enne seda mõistliku aja jooksul võimalus punktis 4 nimetatud konfidentsiaalse teabevahetuse ja advokaadi kutsesaladusega kaitstud teabe märkimiseks Konkurentsiameti täpsustatud korras ning viibida ka teabe edasise läbivaatamise juures.

(8) Menetlusalusel isikul on kohustus taluda tema suhtes käesolevas peatükis sätestatud alusel ja korras kohaldatavaid uurimismeetmeid.

(9) Kui konkurentsijärelevamenetluse vältel selgub et menetlusaluseks isikuks loetud isik ei moodusta ettevõtjat või ettevõtjate ühendust, keda kahtlustatakse keelatud teo toimepanemises, arvatakse see isik menetlusaluste isikute ringist välja. Konkurentsiamet teavitab isikut sellest viivitamata.

§ 78¹⁸. Menetlusosalised

(1) Konkurentsijärelevamenetluses on menetlusosalised:

1) taotleja käesoleva seaduse § 78¹⁵ tähenduses;

2) menetlusalune isik;

3) muu turuosaline, kelle õigusi võib konkurentsijärelevameetme oluliselt puudutada ja kelle Konkurentsiamet on menetlusse kaasanud.

(2) Kui Konkurentsiameti hinnangul on keelatud teo toimepanemine lõppenud, arvatakse taotleja menetlusosaliste ringist välja. Enne seda annab Konkurentsiamet taotlejale võimaluse esitada oma arvamus ja vastuväited.

§ 78¹⁹. Esindamine

(1) Kui menetlusosaline või muu uurimismeetmele allutatud isik on juriidiline isik, osaleb ta konkurentsijärelevamenetluses oma seadusliku esindaja kaudu, kellel on kõik esindatava õigused ja kohustused.

(2) Menetlusosaline ja muu uurimismeetmele allutatud isik võib konkurentsijärelevamenetluses kasutada lepingulise või kui see on asjakohane, riigi õigusabi korras nimetatud esindaja abi muu hulgas uurimismeetme kohaldamisel. Kui Konkurentsiamet nõuab isikult teavet suuliselt küsitluse teel, võib tema eelnimetatud esindaja viibida küsitlemise juures ja anda esindatavale nõu, kuid mitte anda teavet esindatava nimel.

(3) Lepinguline esindaja konkurentsijärelevamenetluses võib olla advokaat või muu isik, kes on omandanud õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrakraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või sellele

vastava välisriigi kvalifikatsiooni. Lepingulise esindaja volitust tõendab volikiri. Advokaadi puhul eeldatakse esindusõiguse olemasolu.

(4) Advokaati ei või teabenõudega kohustada andma Konkurentsiametile teavet ega juurdepääsu teabele, millele laieneb advokaadi kutsesaladuse kaitse advokatuuriseaduse §-s 45 ja § 43 lõikes 2 sätestatud ulatuses, välja arvatud siis, kui advokaati, advokaadibüroo töötajat või advokatuuri töötajat kahtlustatakse keelatud teo toimepanemises ning on alust arvata, et kutsesaladust sisaldavad andmed on seotud konkurentsijärelevamenetlusega.

§ 78²⁰. Menetlustoimik ja õigus sellega tutvuda

(1) Menetlustoimik sisaldab ajalisel järgnevuses kogu teavet konkurentsijärelevamenetluse esemeks oleva keelatud teo kohta, sealhulgas Konkurentsiameti poolt konkurentsijärelevamenetluses saadud, koostatud või kogutud teabe saamise aega, allikat ja viisi.

(2) Menetlustoimikut peetakse eesti keeles. Võõrkeelne teave võib menetlustoimikus olla vaid koos tõlkega eesti keelde, välja arvatud juhul, kui tõlkimine oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne, arvestades dokumendi sisu ja mahtu.

(3) Taotlejal käesoleva seaduse § 78¹⁵ tähenduses on õigus taotleda juurdepääsu teabele, mille alusel on Konkurentsiamet otsustanud konkurentsijärelevamenetluse lõpetada § 78¹⁴ lõike 2 punktis 3 sätestatud alusel. Konkurentsiamet ei võimalda taotlejal juurdepääsu ärisaladusele ega muule konfidentsiaalsele teabele.

(4) Konkurentsiamet teeb menetlustoimiku menetlusalusele isikule kättesaadavaks hiljemalt koos arvamuse ja vastuväidete esitamise võimalusega.

§ 78²¹. Saladuse hoidmise kohustus

(1) Menetlustoimikule juurdepääsu saanud menetlusalune isik peab hoidma saladuses leebuse kohaldamise taotlusest ja kokkuleppe sõlmimise taotlusest saadud teavet. Nimetatud teavet võib menetlusalune isik kasutada lisaks konkurentsijärelevamenetlusele, milles ligipääs menetlustoimikule tagati, üksnes enda esindamiseks või kaitse tagamiseks kohtumenetluses, mis on otseselt sama konkurentsijärelevamenetlusega seotud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohtumenetluse esemeks võib olla:

1) kartellis osalenud isikutele solidaarselt määratud trahvi jagamine või

2) keelatud tegu tuvastava haldusakti vaidlustamine.

(3) Enne Konkurentsiameti poolt konkurentsijärelevamenetluse lõpetamist on menetlusosalisel keelatud kohtumenetluses kasutada järgmist konkurentsijärelevamenetluse käigus saadud teavet:

1) teave, mille muu isik on konkurentsijärelevamenetluse jaoks koostanud;

2) teave, mille Konkurentsiamet on konkurentsijärelevamenetluses koostanud ning menetlusosalisele saatnud;

3) konkurentsijärelevamenetluses esitatud kokkuleppe sõlmimise taotlus, mis on tagasi võetud.

(4) Menetlusosalise ja muu uurimismeetmele allutatud isiku lepinguline või riigi õigusabi korras nimetatud esindaja on kohustatud hoidma saladuses talle konkurentsijärelevamenetluse käigus õigusabi andmisel teatavaks saanud teavet. Menetlusaluse isiku esindajal on lubatud seda teavet avaldada esindatavale. Esindatava kohta käivat teavet võib esindaja avaldada vaid esindatava nõusolekul.

§ 78²². Uurimismeetmed

(1) Konkurentsiamet võib käesoleva seaduse § 78¹³ lõikes 3 sätestatud eesmärgist lähtuvalt tõendite kogumiseks kohaldada §-des 78²³ ja 78²⁵ sätestatud uurimismeetmeid.

(2) Konkurentsiamet võib uurimismeetme kohaldamiseks anda korraldusi.

(3) Kui Konkurentsiametil on uurimismeetme kohaldamisel õigus saada juurdepääs teabele või koguda teavet, hõlmab see igasugust teavet sõltumata teabekandjast. Hõlmatud on ka igasugune

teabevahetus, välja arvatud menetlusaluse isiku ja tema lepingulise või riigi õigusabi korras nimetatud esindaja või muu käesoleva seaduse § 78¹⁹ lõikes 3 nimetatud haridusnõuetele vastava välise õigusnõustaja vaheline konfidentsiaalne teabevahetus konkurentsijärelevamenetluses või sama menetluse esemega seotud varasem konfidentsiaalne teabevahetus, samuti teabe, millele laieneb advokaadi kutsesaladuse kaitse advokatuuriseaduse §-s 45 ja § 43 lõikes 2 sätestatud ulatuses.

(4) Uurimismeetme kohaldamise aja, koha, selles osalenud Konkurentsiameti ametnike ja muude kohal viibinud isikute andmed ning uurimismeetme kohaldamise käigu ja selle vahetud tulemused talletab Konkurentsiamet. Talletusena võib kasutada pildi-, heli- ja videosalvestisi. Uurimismeetmele allutatud isikul võimaldatakse tutvuda talletusega ning teha uurimismeetme kohaldamise tingimuste, käigu ja tulemuste kohta avaldusi, mille Konkurentsiamet talletab.

(5) Uurimismeetme kohaldamise talletus loetakse samaväärseks protokolliga haldusmenetluse seaduse § 18 tähenduses.

(6) Uurimismeetme kohaldamisse võib Konkurentsiamet kaasata:

1) spetsialisti, kelle oskusi on vaja teabele juurdepääsu saamiseks, selle sisu hindamiseks või muuks;

2) politsei, kui see on vajalik käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud uurimismeetme eesmärgi saavutamiseks, sealhulgas uurimismeetme ettevalmistamiseks või kohaldamiseks, turvalisuse tagamiseks või vahetu sunni kohaldamiseks.

(7) Uurimismeetme kohaldamisel tutvustatakse uurimismeetmele allutatud isikule kohtu luba, kui see on meetme kohaldamiseks vajalik, meetme eesmärgi ja kavandatavat käiku ning meetmes osalevate isikute menetluslikku seisundit, õigusi ja kohustusi ning hoiatatakse teda kohustuste rikkumisega kaasneva vastutuse eest. Kui käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud uurimismeetme kohaldamise eesmärk on konkreetse teabe saamine, tehakse ettepanek see teave Konkurentsiametile üle anda.

(8) Uurimismeetmele allutatud isikul, kes ei ole menetlusalune isik, on kohustus taluda tema suhtes käesolevas peatükis sätestatud alusel ja korras kohaldatavaid uurimismeetmeid.

(9) Uurimismeetme kohaldamise käigus saadud teabekandja tagastatakse viivitamata ja Konkurentsiameti poolt sellelt talletatud teave hävitatakse, kui see ei ole menetluses enam vajalik ning ei ole teisiti kokku lepitud.

§ 78²³. Läbiotsimine

(1) Konkurentsiamet võib halduskohtu eelneval loal teha läbiotsimise:

1) äriruumis, sealhulgas hoones, sõidukis või maa-alal, mis on menetlusaluse isiku omandis või valduses, või

2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud kohas, sealhulgas eluruumis, hoones, sõidukis või maa-alal, kui on põhjendatud kahtlus, et seal asub menetlusaluse isikuga seotud äri- ja raamatupidamisteave, mis on vajalik keelatud teo toimepanemise tuvastamiseks.

(2) Konkurentsiamet võib halduskohtu eelneval loal teha läbiotsimise advokaadi valduses. Advokaadi valduse läbiotsimist ei või toimetada advokaadi kutsesaladust sisaldavate andmete äravõtmise eesmärgil, välja arvatud siis, kui advokaati, advokaadibüroo töötajat või advokatuuri töötajat kahtlustatakse keelatud teo toimepanemises ning on alust arvata, et kutsesaladust sisaldavad andmed on seotud konkurentsijärelevamenetlusega. Advokaadi valduse läbiotsimisele kohaldatakse kriminaalmenetluse seadustikus advokaadi valduse läbiotsimise kohta sätestatud käesolevas lõikes sätestatud eranditega.

(3) Kui halduskohus on Konkurentsiametile andnud läbiotsimiseks loa, on Konkurentsiametil õigus:

1) ette teatamata siseneda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud kohta ning selle ja selles asuvad esemed läbi otsida;

2) talletada või võtta pitseeritud ümbrikus kaasa läbiotsitavas kohas olevaid andmekandjaid või nende koopiaid, millel võib olla menetlusaluse isikuga seotud äri- ja raamatupidamisteave, mis on vajalik keelatud teo toimepanemise tuvastamiseks;

3) saada juurdepääs teabele, mis on läbiotsimisele allutatud isikule kättesaadav ja millel võib sisalduda menetlusaluse isikuga seotud äri- ja raamatupidamisteave, mis on vajalik keelatud teo toimepanemise tuvastamiseks ning selles sisalduvat teavet talletada;

4) pitseerida käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud koha, selle osa, selles oleva teabekandja või muu eseme enda määratud tähtjaks, samuti keelata menetlusalusel isikul käesoleva lõike punktis 3 nimetatud teabe muutmine ja hävitamine ning teabele juurdepääs ja sellele juurdepääsu takistamine;

5) kohustada läbiotsimise käigus menetlusalust isikut või muud isikut viibima läbiotsimise juures ja nõuda neilt teavet käesoleva seaduse § 78²⁵ tingimustel ja korras, sealhulgas võib Konkurentsiamet isiku kohale kutsuda telefoni teel või muu tehnilise sidevahendi kaudu, andes kohale ilmumiseks piisava ajavaru:

6) kohustada menetlusalust isikut läbiotsimise käigus või pärast läbiotsimist ning enne pitseeritud ümbriku avamist märkima ära käesoleva seaduse § 78²² lõikes 3 nimetatud konfidentsiaalse teabevahetuse ja advokaadi kutsesaladusega kaitstud teabe läbiotsimiselt kaasa võetud või kopeeritud andmekandjalt, andes selleks mõistliku tähtaja. Isik märgib konfidentsiaalse teabevahetuse Konkurentsiameti ettenähtud korras, eristades märgitava teabe võimalikult täpselt ning esitades igal üksikjuhul selgituse asjaolude kohta, millega seoses ta käsitleb teabevahetust konfidentsiaalsena. Kui Konkurentsiameti ja menetlusaluse isiku vahel tekib vaidlus teabevahetuse konfidentsiaalsuse üle, kaasatakse erapooletu isik eesmärgiga aidata neil leida vaidlusküsimusele lahendus.

(4) Konkurentsiamet kaasab läbiotsimisse :

1) kohaliku omavalitsuse esindaja, kui läbiotsimisele allutatud isik ei ole kohal ja tema kohale kutsumine käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 5 sätestatu kohaselt ei ole võimalik või tulemuslik.

(5) Kui läbiotsimisele allutatud menetlusalune isik ei allu läbiotsimisel Konkurentsiameti korraldusele, võib Konkurentsiamet isiku poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 78³⁷ sätestatud korras ja määras.

(6) Kui läbiotsimisele allutatud muu isik kui menetlusalune isik ei allu läbiotsimisel Konkurentsiameti korraldusele, võib Konkurentsiamet tema suhtes rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras kuni 9600 eurot.

(7) Kui läbiotsimisele allutatud menetlusalune isik ei allu läbiotsimisele, sealhulgas rikub Konkurentsiameti poolt käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 4 alusel seatud pitserit või samas punktis sätestatud keeldu, võib Konkurentsiamet kohaldada isiku poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele trahvi kuni üks protsent ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud tingimustel ja korras.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud meetmete kohaldamiseks võib politsei kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu. Vahetut sundi kohaldab politsei oma kaalutlusel korrakaitse seaduses sätestatud korras, arvestades käesoleva peatüki erisusi.

§ 78²⁴. Halduskohtu luba

(1) Läbiotsimiseks annab loa halduskohus halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete alusel.

(2) Läbiotsimiseks loa andmisel hindab kohus, kas seaduses läbiotsimisele seatud eeldused on täidetud, sealhulgas, kas läbiotsimine on proportsionaalne.

(3) Halduskohtu luba ei avaldata nii kaua, kui see ohustaks läbiotsimisega tõendite kogumist.

(4) Konkurentsiamet toimetab läbiotsimiseks loa andva kohtumääruse läbiotsimisele allutatud isikule kätte läbiotsimisel. Kui läbiotsimisele allutatud isik ei viibi läbiotsimise juures, toimetatakse halduskohtu luba talle viivitamata kätte pärast läbiotsimise algust.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise määruse peale võib haldustoiminguks loa andmise menetluses lisaks menetlusosalisele määruskaebuse esitada ka isik, kelle õigusi määrus puudutab.

§ 78²⁵. Teabe nõudmine

(1) Konkurentsiamet võib kirjalikult või suuliselt nõuda menetlusaluselt isikult või muult isikult teavet, mis on isikule kättesaadav, sealhulgas selgitusi. Juriidilisest isikust menetlusaluselt isiku puhul võib Konkurentsiamet määrata, milline juhtorgani liige on juriidilise isiku nimel kohustatud teabenõude suuliselt küsitluse teel täitma. Konkurentsiametil on õigus teavet nõuda ka riigiasutuselt ja kohaliku omavalitsuse üksuselt.

(2) Teabenõue peab olema proportsionaalne ega tohi rikkuda posti, telefoni või muul üldkasutataval teel edastatavate sõnumite saladust.

(3) Teabenõudega ei tohi teabenõude saajat sundida end keelatud teo toimepanemises süüdi tunnistama, samuti oma lähedast keelatud teo toimepanemises süüstama. Kui Konkurentsiamet saadab menetlusaluselt isikule või muule isikule teabenõude, märgib ta selles nõude õigusliku aluse ja eesmärgi, täpsustab, milliste asjaolude ja faktide kohta teavet nõutakse, ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja ja võimalikud sanktsioonid ebaõige või eksitava teabe esitamise eest.

(4) Isiku suhtes, kellele on esitatud teabenõue, ei kohaldata haldusmenetluse seaduses eksperdi ja tunnistaja kohta sätestatud.

(5) Konkurentsiamet võib nõuda, et teave esitataks kirjalikult või suuliselt. Kui teavet nõutakse suuliselt küsitluse teel, võib Konkurentsiamet kohustada isikut ilmuma (kutse) teabe andmiseks ametiruumi ja talletab teabe andmise isikusamasuse tuvastamist võimaldaval viisil. Teabe esitamiseks, sealhulgas kutse peale ilmumiseks, antakse mõistlik aeg.

(6) Kui Konkurentsiamet nõuab, et teave esitataks kirjalikult:

- 1) esitab menetlusalusene isik teabe eesti keeles või koos tõlkega eesti keelde, välja arvatud juhul, kui tõlkimine oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne, arvestades dokumendi keelt, sisu ja mahtu;
- 2) esitab muu isik kui menetlusalusene isik teabe keeles, mida ta valdab või milles teave on koostatud.

(7) Kui menetlusalusene isik ei allu teabenõude korraldusele, sealhulgas mõjuva põhjuseta ei ilmu kutse peale, võib Konkurentsiamet tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 78³⁷ sätestatud korras ja määras.

(8) Kui muu isik kui menetlusalusene isik ei allu teabenõude korraldusele, sealhulgas mõjuva põhjuseta ei ilmu kutse peale, võib Konkurentsiamet tema suhtes rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras kuni 9600 eurot.

(9) Kui teabenõudele allutatud menetlusalusene isik annab väärat, ebatäielikku või eksitavat teavet, keeldub teabe andmisest või rikub teabe andmise tähtaega, sealhulgas mõjuva põhjuseta ei ilmu kutse peale, võib Konkurentsiamet kohaldada tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele trahvi kuni üks protsent ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud tingimustel ja korras.

(10) Kui uurimismeetmele allutatud isik on kohustatud käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel andma teavet, mis võib teda ennast või tema lähedasi süüteo toimepanemises süüstada, ei ole lubatud sellist teavet tema või tema lähedase vastu süüteomenetluses kasutada. Seejuures arvestab Konkurentsiamet käesoleva seaduse § 63 lõike 1¹ punktis 3 ja § 78³⁹ lõikes 2 sätestatud.

§ 78²⁶. Ajutise konkurentsijärelevameetme kohaldamine

(1) Konkurentsiamet võib ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada ajutist konkurentsijärelevameedet, kui esialgne teave viitab ettevõtja või ettevõtjate ühenduse poolt sellise keelatud teo toimepanemisele, millega kaasneb vahetult oht, et konkurents saab tõsist ja korvamatut kahju.

(2) Ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele ajutise konkurentsijärelevameetme kohaldamiseks määrab Konkurentsiamet ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustavale menetlusalusele isikule kohustuse teha kindlaksmääratud tegu või sellest hoiduda. Selline kohustus peab olema proportsionaalne ja määratud kindlaks tähtjaks. Konkurentsiamet võib põhjendatud juhul tähtaega pikendada, kuid mitte kauemaks kui konkurentsijärelevamenetluse lõpetamiseni.

(3) Konkurentsiamet teavitab ajutisest konkurentsijärelevameetmest teiste liikmesriikide konkurentsiasutusi ja Euroopa Komisjoni, kui meedet on kohaldatud konkurentsijärelevamenetluses, mille esemeks oleva keelatud teo toimepanemise tuvastamise korral peaks Konkurentsiamet kohaldama Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 101 või 102.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik jätab talle määratud kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 78³⁷ sätestatud korras ja määras.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik jätab talle määratud kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet kohaldada tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele trahvi kuni viis protsenti ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud tingimustel ja korras.

§ 78²⁷. Arvamuse ja vastuväidete ärakuulamine

(1) Konkurentsiamet annab enne keelatud teo toimepanemise tuvastamist ning ajutise ja konkurentsijärelevamenetlust lõpetava konkurentsijärelevameetme kohaldamist menetlusalusele isikule võimaluse esitada määratud mõistliku tähtaja jooksul kirjalikult oma arvamus ja vastuväited tema suhtes asjas koostatud etteheidete kohta. Menetlusaluse isiku põhjendatud taotluse alusel annab Konkurentsiamet talle võimaluse esitada oma arvamus ja vastuväited suuliselt ja need talletatakse. Suuliselt arvamuse ja vastuväidete esitamise tingimuste, käigu ja tulemuste kohta võimaldatakse menetlusalusel isikul teha avaldusi, mis talletatakse.

(2) Konkurentsiamet võib keelatud teo toimepanemise tuvastamisel ning ajutise ja konkurentsijärelevamenetlust lõpetava konkurentsijärelevameetme kohaldamisel tugineda üksnes nendele etteheidetele, mille kohta on menetlusalusel isikul olnud võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited.

(3) Konkurentsiamet esitab asjas koostatud etteheidet taotlejale käesoleva seaduse § 78¹⁵ tähenduses ja annab talle võimaluse esitada määratud mõistliku tähtaja jooksul kirjalikult oma arvamus ja vastuväited etteheidete kohta, mille puhul Konkurentsiamet kohaldaks konkurentsijärelevameedet keelatud teo toimepanemise lõpetamiseks. Taotlejale ei anta arvamuse ja vastuväidete esitamise võimalust, kui Konkurentsiamet lõpetab konkurentsijärelevamenetluse käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punkti 1 alusel.

(4) Konkurentsiamet esitab asjas koostatud etteheidet muule turuosalisele, kes on konkurentsijärelevamenetluses kaasatud, osas, mis tema õigusi puudutab, ning annab talle võimaluse esitada määratud mõistliku tähtaja jooksul kirjalikult oma arvamus ja vastuväited.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud juhul esitatakse etteheidet vormis, mis ei sisalda ärisaladust ega muud konfidentsiaalset teavet.

§ 78²⁸. Tõendamine

(1) Konkurentsiamet kogub keelatud teo ja muu käesolevas peatükis sätestatud rikkumise kohta nii rikkumise toimepanemist tõendavaid kui ka seda välistavaid tõendeid. Keegi ei ole kohustatud tõendama oma süütust, välja arvatud seaduses või Euroopa Liidu õiguses ette nähtud ulatuses.

(2) Ettevõtja või ettevõtjate ühenduse poolt keelatud teo või muu käesolevas peatükis sätestatud rikkumise toimepanemist peab tõendama Konkurentsiamet. Kahtlused tõlgendatakse ettevõtja või ühenduse kasuks.

- (3) Konkurentsiamet lähtub tõendatud või üldtuntud asjaoludest. Ühelgi tõendil ei ole ette kindlaksmääratud jõudu. Tõendeid hinnatakse nende kogumis.
- (4) Konkurentsijärelevamenetluses ei või tugineda teabele, mis on saadud eranditult jälitustegevust kasutades või isiku põhiõigusi rikkudes.

§ 78²⁹. Konkurentsijärelevamenetluse lõpetamine

- (1) Konkurentsijärelevamenetlus lõpeb konkurentsijärelevameedet kohaldava otsuse kättetoimetamisega või menetluse lõpetamisega käesolevas peatükis sätestatud muul alusel. Kui konkurentsijärelevamenetlus on alanud §-s 78¹⁵ nimetatud taotluse lubatavaks tunnistamisega, ei lõpe menetlus taotluse tagasivõtmisega.
- (2) Konkurentsiametil on õigus tuvastada keelatud teo toimepanemine ettevõtja või ettevõtjate ühenduse poolt ning kohaldada sellele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele konkurentsijärelevameedet. Keelatud teo toimepanemise tuvastamine ja kõik konkurentsijärelevameetmed peavad sisalduma ühes otsuses, sealhulgas peab keelatud teo tuvastamine sisalduma nimetatud otsuse resolutiivosas.
- (3) Keelatud teo ettevõtja või ettevõtjate ühenduse poolt toimepanemise tuvastamiseks tuleb Konkurentsiametil tuvastada selle toimepanemine ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustava menetlusaluse isiku poolt.

§ 78³⁰. Kohustuse võtmise heakskiitmine

- (1) Ettevõtja või ettevõtjate ühendus võib Konkurentsiameti heakskiidul võtta kohustuse Konkurentsiameti väljendatud konkurentsiprobleemide lahendamiseks. Kui Konkurentsiamet kiidab kohustuse võtmise heaks, ei tuvasta ta keelatud teo toimepanemist.
- (2) Kui Konkurentsiameti hinnangul on konkurentsijärelevamenetlus võimalik lõpetada kohustuse võtmise heakskiitmisega, kuid menetlusalusele isikule ei ole veel etteheiteid esitatud, annab Konkurentsiamet menetlusaluse isiku ettepanekul talle esialgse ülevaate konkurentsiprobleemidest, mille on põhjustanud isiku poolt moodustatav ettevõtja või ettevõtjate ühendus. Kohustuse võtmiseks esitab menetlusalune isik kirjaliku taotluse, mis on piisavalt põhjalik, et võimaldada Konkurentsiametil hinnata selles pakutud kohustuse sobivust nimetatud konkurentsiprobleemide lahendamiseks.
- (3) Kui menetlusalune isik soovib kohustuse võtta pärast talle etteheidete esitamist, peab kohustuse võtmise taotlus olema piisavalt põhjalik, et võimaldada Konkurentsiametil hinnata selles pakutud kohustuse sobivust etteheidete kõrvaldamiseks.
- (4) Konkurentsiamet võib kohustuse menetlusalusele isikule siduvaks muuta pärast teiste turuosaliste arvamuse küsimist. Kohustuse võib siduvaks muuta kindlaksmääratud tähtjaks. Kohustuse võtnud isik peab Konkurentsiametit teavitama kohustuse täitmisest Konkurentsiameti määratud ajal ja tingimustel. Kohustuse täitmise kontrollimiseks on Konkurentsiametil õigus kasutada käesolevas peatükis sätestatud uurimismeetmeid.
- (5) Konkurentsiamet võib kohustuse võtmise heakskiitmisega lõpetatud konkurentsijärelevamenetluse omal algatusel või taotluse alusel uuendada, kui:
- 1) asjaolud, millel menetluse lõpetamine põhines, on olulisel määral muutunud;
 - 2) kohustuse võtnud isik ei täida võetud kohustust;
 - 3) kohustus kiideti heaks menetlusosaliste esitatud ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel.
- (6) Kui kohustuse võtnud isik jätab kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 78³⁷ sätestatud korras ja määras.
- (7) Kui kohustuse võtnud isik jätab kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet tema poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada trahvi kuni viis protsenti ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud tingimustel ja korras.

§78³¹. Kokkuleppemenetlus

(1) Konkurentsiamet võib konkurentsijärelevemenetluses, mille esemeks olev keelatud tegu on kartell, kohaldada kokkuleppemenetlust.

(2) Kui Konkurentsiameti hinnangul on kokkuleppemenetluse kohaldamine võimalik:

1) selgitab ta kartellis osalenud ettevõtjaid ja ettevõtjate ühendusi moodustavatele menetlusalustele isikutele kokkuleppemenetluse kohaldamise võimalust, menetlusaluse isiku õigusi selles ning kokkuleppemenetluse tagajärgi;

2) annab menetlusalustele isikutele tähtaja, mille jooksul võib kirjalikult Konkurentsiametile teada anda oma soovist alustada kokkuleppeläbirääkimistega.

(3) Kui kartellis osalenud ettevõtja moodustavad mitu menetlusalust isikut, tuleb neil endi seast kokkuleppemenetluses osalemiseks valida esindaja.

(4) Konkurentsiamet esitab kokkuleppeläbirääkimisteks tähtaegselt soovi avaldanud menetlusalusele isikule või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlusaluste isikute esindajale asjas koostatud etteheited koos asjakohaste tõenditega ja nende poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kartellis osalemise eest kohaldatava trahvi võimaliku suuruse.

(5) Konkurentsiamet võib kokkuleppeläbirääkimised katkestada, kui ta jõuab järeldusele, et kokkuleppemenetluse tulemuste saavutamine on ebatõenäoline.

(6) Kokkuleppeläbirääkimiste tulemusel esitab menetlusalune isik või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusaluste isikute esindaja Konkurentsiametile viimase poolt määratud tähtaja jooksul kirjaliku kokkuleppe sõlmimise taotluse, mis sisaldab:

1) kartelli põhjalikku kirjeldust, sealhulgas teavet mõjutatud kaupade kohta ja kartelli geograafilist ulatust;

2) selget ja ühemõttelist tunnistust, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus on kartellis osalenud ja vastutab selle eest, sealhulgas kartellis osalemise perioodi ja menetlusaluse isiku või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusaluste isikute rolli selles;

3) kinnitust, et menetlusalune isik või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusalused isikud on nõus Konkurentsiametiga läbiräägitud konkurentsijärelevameetmete kohaldamisega;

4) kinnitust, et menetlusalune isik või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusalused isikud on teadlikud asjas nende suhtes koostatud etteheidetest ning neile on antud võimalus esitada etteheidete kohta oma arvamus ning vastuväited;

5) kinnitust, et menetlusalune isik või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusalused isikud loobuvad õigusest tutvuda menelustoimikuga ning õigusest vaidlustada ettevõtja või ettevõtjate ühenduse kartellis osalemine ja selle eest kohaldatavad konkurentsijärelevameetmed.

(7) Kui kokkuleppe sõlmimise taotlus vastab käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud nõuetele ja selles esitatud teabe õigsuses ei ole alust kahelda, kinnitab Konkurentsiamet kokkuleppe läbiräägitud konkurentsijärelevameetmete kohaldamisega. Kui konkurentsijärelevameetmena kohaldatakse trahvi, peab trahv olema vähemalt kümme protsenti, kuid mitte rohkem kui kakskümmend protsenti väiksem lõikes 4 nimetatud trahvi võimalikust suuruselt.

(8) Kui kokkuleppe sõlmimise taotlus ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele, võib Konkurentsiamet jätta kokkuleppe kinnitamata või anda tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

(9) Kui Konkurentsiamet katkestab läbirääkimised või ei kinnita kokkulepet või menetlusalune isik või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul menetlusaluste isikute esindaja ei esita kokkuleppe sõlmimise taotlust või võtab esitatud taotluse tagasi, jätkatakse konkurentsijärelevamenetlust üldises korras.

(10) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 5 alusel antud kinnitus loobuda õigusest vaidlustada konkurentsijärelevameetmed ei pea hõlmama loobumist vaidlustamisõigusest ulatuses, milles meetmed ei vasta Konkurentsiametiga läbiräägitule või trahv ei vasta käesoleva

paragrahvi lõikes 7 sätestatule. Nimetatud kinnituse andmine võtab isikult õiguse konkurentsijärelevameetmeid loobumise ulatuses vaidlustada.

§ 78³². Keelatud teo toimepanemise lõpetamine

(1) Keelatud teo toimepanemise lõpetamiseks võib Konkurentsiamet ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada käitumuslikku või struktuurset meetet.

(2) Käitumusliku või struktuurse meetme kohaldamiseks määrab Konkurentsiamet ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustavale menetlusalusele isikule kohustuse teha kindlaksmääratud tegu või sellest hoiduda. Kohustus peab olema keelatud teo toimepanemise tõhusaks lõpetamiseks vajalik ja proportsionaalne.

(3) Konkurentsiamet võib menetlusalusele isikule määrata kohustuse likvideerida osalus konkureerivas äriühingus, võõrandada ettevõtte või teha muu struktuurne muudatus üksnes juhul, kui keelatud teo toimepanemist ei ole samaväärselt võimalik lõpetada vähem koormava kohustusega.

(4) Menetlusalune isik, kellele Konkurentsiamet on käesoleva paragrahvi alusel määranud kohustuse, peab Konkurentsiametit teavitama kohustuse täitmisest Konkurentsiameti määratud ajal ja tingimustel. Kohustuse täitmise kontrollimiseks on Konkurentsiametil õigus kasutada käesolevas peatükis sätestatud uurimismeetmeid.

(5) Kui menetlusalune isik jätab käesoleva paragrahvi alusel määratud kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet isiku poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada sunniraha käesoleva seaduse §-s 78³⁷ sätestatud korras.

(6) Kui menetlusalune isik jätab käesoleva paragrahvi alusel määratud kohustuse täitmata, võib Konkurentsiamet isiku poolt moodustatavale ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldada trahvi kuni viis protsenti ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest käesoleva seaduse §-s 78³⁴ sätestatud tingimustel ja korras.

(7) Konkurentsiamet võib haldusakti, millega määrati menetlusalusele isikule käesoleva paragrahvi alusel kohustus, kehtetuks tunnistada, eelkõige kui määratud kohustus ei täida Konkurentsiameti hinnangul oma eesmärki.

§ 78³³. Menetlus- ja vorminõuete rikkumise tagajärjed ning kohtulik kontroll

(1) Konkurentsijärelevameetme kehtetuks tunnistamist ei ole õigust nõuda üksnes põhjusel, et konkurentsijärelevamenetluses rikuti menetlus- või vorminõudeid, välja arvatud juhul, kui nõuete rikkumine võis mõjutada asja otsustamist või sellega kaasnes meetme adressaadi õiguste oluline rikkumine.

(2) Rikkumise, sealhulgas keelatud teo toimepanemise tuvastamise õiguspärasust hinnates teostab kohus täiemahulise kontrolli.

§ 78³⁴. Leebuse kohaldamine

(1) Konkurentsiamet vabastab käesoleva seaduse §-s 78³³ sätestatud trahvist § 78¹ lõikes 5 sätestatud leebuse kohaldamise tingimusi täitva leebusetootleja, kes on esimesena esitanud leebuse kohaldamise taotluse koos teabega, mis võimaldab Konkurentsiametil konkurentsijärelevamenetluses, mille esemeks olev keelatud tegu on taotluses kirjeldatud kartell, kohaldada §-s 78²³ sätestatud uurimismeetmeid. Käesolevat lõiget kohaldatakse ka juhul, kui Konkurentsiametil on §-s 78²³ sätestatud uurimismeetme kohaldamiseks piisav teave olemas enne leebuse kohaldamise taotluse saamist, kuid uurimismeetmeid ei ole veel kohaldatud.

(2) Konkurentsiamet vabastab käesoleva seaduse §-s 78³³ sätestatud trahvist § 78¹ lõikes 5 sätestatud leebuse kohaldamise tingimusi täitva leebusetootleja, kes on esimesena esitanud leebuse kohaldamise taotluse koos teabega, mis Konkurentsiameti hinnangul võimaldab taotluses kirjeldatud kartelli tuvastada. Käesolevat lõiget kohaldatakse ainult juhul, kui Konkurentsiametil ei ole enne leebuse kohaldamise taotluse saamist kartelli tuvastamiseks piisavat teavet ja käesoleva paragrahvi lõige 1 ei ole kohaldatav ühegi teise leebusetootleja suhtes.

(3) Käesoleva seaduse § 78¹ lõikes 5 sätestatud leebuse kohaldamise tingimusi täitva leebusetaotleja trahvist vabastamine käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud alusel ei ole lubatud, kui leebusetaotleja on teisi ettevõtjaid või ettevõtjate ühendusi sunniga kallutanud kartellis osalema.

(4) Käesoleva seaduse § 78¹ lõikes 5 sätestatud leebuse kohaldamise tingimusi täitva leebusetaotleja trahvist vabastamine käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud alusel ei vabasta teda sellest, et Konkurentsiamet tuvastab tema kartellis osalemise.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 või 2 kohaselt ei ole alust leebusetaotlejat, kes täidab käesoleva seaduse § 78¹ lõikes 5 sätestatud leebuse kohaldamise tingimusi, trahvist vabastada, vähendatakse talle kartellis osalemise eest kohaldatavat trahvi, kui ta on leebuse kohaldamise taotluses selleks soovi avaldanud ja esitab teabe, mis võimaldab Konkurentsiametil kartelli märkimisväärselt hõlpsamalt tõendada võrreldes teabega, mis oli Konkurentsiametil enne selle leebuse kohaldamise taotluse saamist.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud leebusetaotleja esitab sellist teavet, mis võimaldab Konkurentsiametil kartelli eest taotleda halduskohtult suuremaid trahve kui ilma nimetatud teabeta, ei võeta seda teavet arvesse selle esitanud leebusetaotlejale trahvi määramise taotlemisel halduskohtult.

§ 78³⁵. Leebuse tingimuslikust kohaldamisest ja kohaldamata jätmisest teavitamine

Konkurentsiamet teavitab leebusetaotlejat käesoleva seaduse § 78³⁴ lõigetes 1 ja 2 sätestatud leebuse tingimuslikust kohaldamisest või kohaldamata jätmisest. Leebusetaotleja taotlusel teavitab Konkurentsiamet teda sellest kirjalikult.

§ 78³⁶. Trahvi kohaldamise õiguse aegumine

(1) Õigusel kohaldada ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele trahvi on järgmised aegumistähtajad:

1) kolm aastat juhul, kui rikkumine on seotud käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud läbiotsimisega või §-s 78²⁵ sätestatud teabe nõudmisega;

2) viis aastat ülejäänud juhtudel.

(2) Aegumistähtaeg algab rikkumise toimepanemisest. Jätkuva või korduva rikkumise puhul algab aegumistähtaeg rikkumise lõppemisest.

(3) Keelatud teo toimepanemise eest trahvi kohaldamise õiguse aegumistähtaeg katkeb hetkel, kui esimest menetlusalust isikut teavitatakse menetlusest, mille esemeks on keelatud teo toimepanemine. Uus aegumistähtaeg hakkab kulgema nimetatud menetluse lõpetamisest. Menetlus käesoleva paragrahvi tähenduses on lisaks konkurentsijärelevamenetlusele ka halduskohtumenetlus ning teise liikmesriigi konkurentsiasutuse ja Euroopa Komisjoni menetlus, kui selle esemeks on sama keelatud teo toimepanemine.

(4) Õigus kohaldada trahvi aegub sõltumata käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatust hiljemalt päeval, kui lõpeb kahekordse aegumistähtajaga võrdne ajavahemik.

§ 78³⁷. Sunniraha määr ja kohaldamise kord

(1) Käesolevas peatükis sätestatud alusel ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele kohaldatava sunniraha päevamääraks on kuni viis protsenti ettevõtja või ettevõtjate ühenduse keskmisest päevasest üleilmsest kogukäibest sunniraha kohaldamisele eelneval majandusaastal.

(2) Ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele sunniraha kohaldamiseks rakendab Konkurentsiamet sunniraha ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustava menetlusaluse isiku suhtes asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras käesolevas paragrahvis sätestatud erisustega. Kui Konkurentsiamet rakendab sunniraha mitmele ettevõtjale või ettevõtjate ühendust moodustavale menetlusalusele isikule, vastutavad nad sunniraha tasumise eest solidaarselt.

(3) Sunnirahahoiatuses märgib Konkurentsiamet sunniraha päevamäära ülempiiri, mis ei tohi ületada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud maksimaalset päevamäära. Lõpliku sunniraha

päevamäär, mis ei tohi ületada eelnimetatud ülempiiri, märgib Konkurentsiamet sunniraha rakendamise aktis.

(4) Konkurentsiamet võib sunniraha rakendada alates kohustuse täitmise päevast või päevast, kui Konkurentsiamet peab vajalikuks sunniraha päevamäär ülempiiri tõsta. Rakendatava sunniraha summa arvutab Konkurentsiamet, korrutades lõpliku sunniraha päevamäär päevade arvuga sunnirahahoiatuses märgitud vabatahtliku täitmise tähtaja möödumisest kuni kohustuse täitmiseni või sunniraha päevamäär suurendamiseni, ja märgib selle sunniraha rakendamise aktis.

(5) Kohustuse täitmine ei välista vabatahtliku täitmise tähtaega ületanud päevade eest sunniraha rakendamist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud sunniraha rakendamise akt on sunniraha sissenõudmise aluseks olev haldusakt täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 11 tähenduses.

§ 78³⁸. Menetluskulude hüvitamine

(1) Konkurentsiamet võib menetlusaluselt isikult nõuda põhjendatud tõlkekulude hüvitamist, kui konkurentsijärelevamenetluses on tuvastatud keelatud tegu, mille on toime pannud isiku poolt moodustatud ettevõtja või ettevõtjate ühendus. Kui Konkurentsiamet nõuab tõlkekulude hüvitamist mitmelt ettevõtjalt või ettevõtjate ühendust moodustavalt menetlusaluselt isikult, vastutavad nad kulude hüvitamise eest solidaarselt.

(2) Konkurentsiamet määrab hüvitamisele kuuluvad tõlkekulud kindlaks haldusaktiga. Nimetatud haldusakt on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Täitedokumendile lisab kinnituse otsuse täidetavuse kohta Konkurentsiamet.

(3) Menetlusaluse isiku taotlusel hüvitab riik talle Konkurentsiameti otsuse alusel vahetult konkurentsijärelevamenetlusega seotud põhjendatud menetluskulud, sealhulgas õigusabi-, tõlke- ja ekspertide kaasamisega seotud kulud, kui:

1) konkurentsijärelevamenetlus on lõppenud käesoleva seaduse § 78¹⁴ lõike 2 punktis 3 või 4 sätestatud alusel;

2) jõustunud on kohtuotsus, mille kohaselt ei ole menetlusaluse isiku poolt moodustatud ettevõtja või ettevõtjate ühendus keelatud tegu toime pannud.

(4) Riik ei hüvita lõikes 3 nimetatud juhul menetlusalusele isikule menetluskulusid, mis on tekkinud seoses menetlusaluse isiku viibimisega teabe edasise läbivaatamise juures vastavalt käesoleva seaduse § 78¹⁷ lõike 7 punktile 13.

§ 78³⁹. Menetlusalane teabevahetus

(1) Kui konkurentsijärelevamenetluse läbiviimisel on ilmnunud teave süüteotunnustega teo toimepanemise kohta, teeb Konkurentsiamet selle prokuratuurile, uurimisasutusele või kohtuvälisele menetlejale kättesaadavaks.

(2) Konkurentsiametil on keelatud prokuratuurile, uurimisasutusele ja kohtuvälisele menetlejale kättesaadavaks teha teavet, mille andmiseks uurimismeetmele allutatud isik oli konkurentsijärelevamenetluses kohustatud ja mis süüstab teda ennast või tema lähedast. Selle keelu rikkumine on Konkurentsiameti ametniku teenistuskohustuse oluline rikkumine.

(3) Kui prokuratuurile, uurimisasutusele või kohtuvälisele menetlejale on ilmnunud teave, mis viitab keelatud teo toimepanemisele, teeb ta selle Konkurentsiametile kättesaadavaks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kättesaadavaks tegemine ja Konkurentsiameti teavitamine ei ole lubatud teabe puhul, mis on kriminaalmenetluses teatavaks saanud eranditult jälitustoimingut kasutades.

§ 78⁴⁰. Menetlusalane koostöö spetsialisti ja teise haldusorganiga

(1) Kui Konkurentsiamet kaasab käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 punkti 1 alusel uurimismeetme kohaldamisse spetsialisti või ametiabi korras teise haldusorgani, täidavad nad

neile antud ülesannet Konkurentsiameti juhtimisel, nimel ja huvides. Ülesande täitmisel on neil õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, ja edastada neid Konkurentsiametile, kui see on vajalik nende antud ülesande täitmiseks konkurentsijärelevamenetluses.

(2) Konkurentsiamet vastutab uurimismeetmele allutatud isiku ees meetme kohaldamise kaasatud spetsialisti ja teise haldusorgani tekitatud kahju eest ning lahendab tema tegevuse peale esitatud vaided.

(3) Käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 punkti 1 alusel kaasatud spetsialisti taandamisele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse §-s 10 sätestatud.

§78⁴¹. Menetluslane koostöö politseiga

(1) Kui Konkurentsiamet kaasab käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 punkti 2 alusel uurimismeetme kohaldamise politsei, on politseil õigus:

1) kohaldada käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud uurimismeedet Konkurentsiameti juhtimisel, nimel ja huvides, sealhulgas anda uurimismeetme kohaldamiseks korraldusi;

2) saada teavet riigiasutuselt ja kohaliku omavalitsuse üksuselt ning töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 punktis 2 nimetatud ülesande täitmiseks;

3) edastada Konkurentsiametile isikuandmeid, kui need on Konkurentsiametile vajalikud käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud uurimismeetme kohaldamiseks.

(2) Konkurentsiamet teavitab Politsei- ja Piirivalveametit käesoleva seaduse § 78²² lõike 6 punkti 2 alusel politsei kaasamise vajadusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Teavitus peab sisaldama politsei kaasamise eesmärki, läbiotsimise kavandatud aega ning läbiotsimise kohtade ja läbiotsimisele allutatud isikuga seotud füüsiliste isikute arvu. Kaasabi osutamise täpsemad tingimused ja aeg lepatakse kokku vastavalt Konkurentsiameti ning Politsei- ja Piirivalveameti vahelisele koostöökokkuleppele.

(3) Konkurentsiamet hüvitab Politsei- ja Piirivalveametile politsei kaasamisest tekkinud kulud kuluarvestuse alusel. Kulu suurus peab olema põhjendatud ja tõendatud.

(4) Konkurentsiamet vastutab uurimismeetmele allutatud isiku ees meetme kohaldamise kaasatud ametnike ja töötajate tekitatud kahju eest ning lahendab nende tegevuse peale esitatud vaided.

9³. peatükk

KOOSTÖÖ EUROOPA LIIDUS

§78⁴². Nõukogu määruse 1/2003/EÜ rakendamine

(1) Konkurentsiamet võib nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 22 lõikes 1 sätestatud eesmärgil ja tingimustel kohaldada käesoleva seaduse §-des 78²³ ja 78²⁵ sätestatud uurimismeetmeid.

(2) Kui Euroopa Komisjon on Konkurentsiametilt taotlenud nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 22 lõike 2 alusel ettevõtja või ettevõtjate ühenduse kontrollimist, teeb Konkurentsiamet seda käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatu kohaselt.

(3) Nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 21 lõike 1 tingimustel ja korras kontrolli teostamiseks annab Euroopa Komisjonile loa halduskohus halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete alusel.

(4) Euroopa Komisjonile osutab nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 20 lõike 6 ja artikli 21 lõike 4 alusel kaasabi politsei. Kaasabi osutamisel võib politsei kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu. Vahetut sundi kohaldatakse korrakaitse seaduses sätestatud korras, arvestades nõukogu määruse 1/2003/EÜ erisusi.

§ 78⁴³. Uurimismeetme kohaldamine teise liikmesriigi konkurentsiasutuse nimel ja huvides

(1) Konkurentsiamet võib lisaks nõukogu määruses 1/2003/EÜ sätestatud teise liikmesriigi konkurentsiasutuse taotlusel kohaldada käesoleva seaduse §-des 78²³ ja 78²⁵ sätestatud uurimismeetmeid kõnealuse asutuse nimel ja huvides, et tuvastada, kas ettevõtja või ettevõtjate ühendus on allunud selle teise liikmesriigi kohaldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsiniormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine (ELT L 11, 14.01.2019, lk 3–33), artiklite 6 ja 8–12 kohastele uurimismeetmetele või samade artiklite kohaselt antud korraldustele ja tehtud otsustele. Uurimismeetmele allutatud isikul on tema suhtes uurimismeetme kohaldamisel kõik käesoleva seaduse 9². peatükis sätestatud menetlusaluse isiku asjakohased õigused.

(2) Käesoleva seaduse §-s 78²³ sätestatud uurimismeetme kohaldamise ja §-s 78²⁵ sätestatud küsitluse läbiviimise kaasab Konkurentsiamet teise liikmesriigi konkurentsiasutuse taotlusel nimetatud asutuse ametniku ja temaga kaasas oleva sama asutuse määratud isiku, kui Konkurentsiamet kohaldab uurimismeetmeid nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 22 alusel selle teise liikmesriigi konkurentsiasutuse nimel ja huvides.

§ 78⁴⁴. Piiriülene teabevahetus

(1) Konkurentsiamet võib käesoleva seaduse § 78⁴³ lõikes 1 nimetatud eesmärgil uurimismeetme kohaldamisel kogutud teabe esitada teise liikmesriigi konkurentsiasutusele, kelle nimel ja huvides uurimismeetmeid kohaldatai. Kui kõnealune asutus on Konkurentsiameti nimel ja huvides samal eesmärgil kohaldanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1 artiklite 6–9 kohaseid uurimismeetmeid, võib Konkurentsiamet nende käigus kogutud teabe sellelt asutuselt vastu võtta ja kasutada nõukogu määruse 1/2003/EÜ artikli 12 tingimustel.

(2) Konkurentsiamet võib nõukogu määruse 1/2003/EÜ artiklis 12 sätestatud teabevahetuse korras edastada teise liikmesriigi konkurentsiasutusele leebuse kohaldamise taotluse või selle temalt vastu võtta ja seda kasutada üksnes:

1) leebusetootleja nõusolekul või

2) kui konkurentsiasutus, kellele teise liikmesriigi konkurentsiasutus leebuse kohaldamise taotluse edastab, on sama rikkumist puudutava leebuse kohaldamise taotluse saanud samalt leebusetootlejalt, tingimusel et teabevahetuse ajal ei saa leebusetootleja tagasi võtta teavet, mille ta on esitanud konkurentsiasutusele, kellele teise liikmesriigi konkurentsiasutus teabevahetuse korras leebuse kohaldamise taotluse esitab.

§ 78⁴⁵. Dokumendi piiriülene teatavaks tegemine ja kättetoimetamine

Teise liikmesriigi konkurentsiasutuse taotlusel teeb Konkurentsiamet viivitusega selle asutuse nimel haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras isikule teatavaks või toimetab kätte järgmised isikule adresseeritud dokumendid:

1) asjas, mille esemeks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 101 või 102 keelatud teo toimepanemine, koostatud etteheited ja samu artikleid kohaldav otsus;

2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 või 102 täitmise tagamisel antud korraldus või tehtud otsus, mis tuleb teise liikmesriigi õiguse kohaselt adressaadile teatavaks teha või kätte toimetada;

3) muu asjakohane Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 101 või 102 kohaldav dokument, sealhulgas dokument, mis seondub teise liikmesriigi konkurentsiasutuse trahviotsuse või sunnirahaotsuse täitmisega.

§ 78⁴⁶. Trahvi- ja sunnirahaotsuse piiriülene täitmine

(1) Teise liikmesriigi konkurentsiasutuse taotlusel esitab Konkurentsiamet viivitusega selle asutuse nimel kohtutäiturile täitmiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1 artiklite 13 ja 16 kohasest jõustunud või täidetavast otsusest tuleneva nõude juhul, kui kõnealune asutus on pärast oma liikmesriigi territooriumil mõistlike jõupingutuste tegemist

kindlaks teinud, et ettevõtjal või ettevõtjate ühendusel, kellele trahv või sunniraha on kohaldatud, puuduvad selles teises liikmesriigis piisavad vahendid nõude täitmiseks. Muul juhul võib Konkurentsiamet nimetatud otsusest tuleneva nõude teise liikmesriigi konkurentsiasutuse nimel jätta täitmiseks esitamata.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlus koos samas lõikes nimetatud otsuse koopiaga on Eestis tunnustamiseta täitmisele kuuluv välisriigi kohtu lahend täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 5 tähenduses või Eestis tunnustamiseta täitmisele kuuluv välisriigi ametlik dokument sama lõike punkti 5¹ tähenduses.

(3) Välisvääringus teise liikmesriigi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõue arvutatakse täitemenetluses ümber eurodesse Euroopa Keskpanga päevakursi alusel samas lõikes nimetatud otsuse tegemise päeva seisuga.

(4) Teise liikmesriigi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsusest tuleneva nõude täitmise aegumisele kohaldatakse selle teise liikmesriigi õigust.

§ 78⁴⁷. Taotlus piiriüleseks teatavaks tegemiseks, kättetoimetamiseks ja täitmiseks

(1) Käesoleva seaduse §-s 78⁴⁵ ja § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud taotlus peab olema esitatud koos koopiaga §-s 78⁴⁵ nimetatud dokumendist, mille teatavaks tegemist või kättetoimetamist taotletakse, või koos koopiaga § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud otsusest, mille täitmist taotletakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlus peab sisaldama:

1) isiku, kellele dokument on adresseeritud, või võlgniku nime, teadaolevat aadressi ning muid identifitseerimist võimaldavaid andmeid;

2) asjakohaste faktiliste ja muude asjaolude kokkuvõtet;

3) dokumendi, mille teatavaks tegemist või kättetoimetamist taotletakse, või otsuse, mille täitmist taotletakse, koopia kokkuvõtet;

4) Konkurentsiameti kontaktandmeid;

5) teise liikmesriigi õigusest tulenevat tähtaega, mille jooksul peab dokument olema teatavaks tehtud või kätte toimetatud või otsus täidetud.

(3) Käesoleva seaduse § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud taotlus peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule sisaldama veel:

1) teavet otsuse kohta, mille täitmist taotletakse;

2) kuupäeva, millal otsus, mille täitmist taotletakse, jõustus või muutus täidetavaks;

3) trahvi või sunniraha summat;

4) asjakohasel juhul teavet selle kohta, milliseid mõistlikke jõupingutusi on teise liikmesriigi konkurentsiasutus teinud selleks, et otsust oma liikmesriigi territooriumil täita.

(4) Käesoleva seaduse §-s 78⁴⁵ ja § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud taotlus peab olema eesti keeles. Konkurentsiameti nõusolekul võib taotlus olla muus keeles. Vajaduse korral võib Konkurentsiamet või kohtutäitur taotluse esitanud teise liikmesriigi konkurentsiasutuselt nõuda käesoleva seaduse lõikes 1 nimetatud koopia tõlkimist eesti keelde.

§ 78⁴⁸. Keeldumine piiriülesest teatavaks tegemisest, kättetoimetamisest ja täitmisest

(1) Konkurentsiamet keeldub käesoleva seaduse §-s 78⁴⁵ nimetatud taotluse alusel isikule samas paragrahvis nimetatud dokumendi teatavaks tegemisest või selle kättetoimetamisest või § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud taotluse alusel samas lõikes nimetatud otsuse täitmisele esitamisest, kui:

1) taotlus ei vasta §-s 78⁴⁷ sätestatud nõuetele või

2) dokumendi teatavaks tegemine või kättetoimetamine või otsuse täitmine oleks ilmselgelt vastuolus Eesti avaliku korraga.

(2) Konkurentsiamet teavitab teise liikmesriigi konkurentsiasutust käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldumisest.

§ 78⁴⁹. Piiriülese koostööga seotud kulud

(1) Konkurentsiametil on õigus nõuda käesoleva seaduse §-des 78⁴³–78⁴⁵ sätestatud koostöö käigus tekkinud mõistlike kulude hüvitamist nimetatud paragrahvides sätestatud koostööks taotluse esitanud teise liikmesriigi konkurentsiasutuselt.

(2) Kui kohtutäituril ei õnnestu käesoleva seaduse § 78⁴⁶ lõikes 2 nimetatud täitedokumenti täita, võib ta täitekulude tasumist nõuda sissenõudjalt.

§ 78⁵⁰. Piiriülese koostöö kohtualluvus ja kohaldatav õigus

(1) Asi allub teise liikmesriigi kohtule ja sellele kohaldatakse selle teise liikmesriigi õigust, kui asja esemeks on:

1) käesoleva seaduse §-s 78⁴⁵ nimetatud teise liikmesriigi dokumendi või § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud teise liikmesriigi otsuse õiguspärasus või

2) käesoleva seaduse § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud taotluse nõuetele vastavus.

(2) Asi allub Eesti kohtule ja sellele kohaldatakse Eesti õigust, kui asja esemeks on:

1) käesoleva seaduse §-s 78⁴⁵ nimetatud teise liikmesriigi dokumendi Eesti territooriumil teatavaks tegemise või kättetoimetamise õiguspärasus või

2) kaebus kohtutäituri otsuse või tegevuse peale täitemenetluses, mida viiakse Eesti territooriumil läbi käesoleva seaduse § 78⁴⁶ lõikes 1 nimetatud teise liikmesriigi otsuse täitmiseks.

§ 78⁵¹. Konkurentsiameti taotlus piiriüleseks koostööks

Käesolevas peatükis sätestatud teise liikmesriigi konkurentsiasutuselt Konkurentsiametile esitatud piiriülese koostöö taotlusega samadel tingimustel ja korras võib ka Konkurentsiamet esitada taotluse teise liikmesriigi konkurentsiasutusele või asjakohasel juhul teise liikmesriigi muule pädevale asutusele, kui Konkurentsiamet peab vajalikuks teises liikmesriigis saavutada sama tulemus, mida teise liikmesriigi konkurentsiasutus soovib käesolevas peatükis sätestatud taotlusega saavutada Eesti territooriumil.“;

44) seadust täiendatakse §-dega 87¹ ja 87² järgmises sõnastuses:

§ 87¹. Konkurentsijärelevamenetluse rakendamine

(1) Enne 2024. aasta 1. juunit keelatud teo toimepanemise eest võib konkurentsijärelevameetmena trahvi kohaldada juhul, kui teo toime pannud isikut oleks enne nimetatud kuupäeva kehtinud karistusseaduse kohaselt saanud sama teo toimepanemise eest karistada. Konkurentsijärelevameetmena kohaldatava trahvi suurus ei või ületada vastava süüteo eest selle toimepanemise ajal ette nähtud rahalise karistuse või rahatrahvi ülemmäära.

(2) 2024. aasta 1. juunil käimasolev kriminaalmenetlus, mille esemeks on karistusseadustiku §-s 400 sätestatud kuritegu, lõpetatakse menetleja määrusega ja kriminaalmenetluses kogutud tõendid edastatakse konkurentsiametile konkurentsijärelevamenetluse alustamise otsustamiseks. Lõpetatud kriminaalmenetluse esemeks oleva teo aegumine jätkub konkurentsijärelevamenetluses.

(3) 2024. aasta 1. juunil menetluses olev väärteoasi, mille esemeks on enne nimetatud kuupäeva käesoleva seaduse §-des 73⁵, 73⁷ või 73⁸ sätestatud väärtegu, menetletakse lõpuni väärteomenetluse seadustiku kohaselt vaatamata nimetatud väärteokoosseisude kehtetuks tunnistamisele.

(4) 2024. aasta 1. juunil võimaliku konkurentsialase rikkumise suhtes käimasolev riikliku järelevaote või haldusjärelevaote menetlus jätkub konkurentsijärelevamenetlusena käesoleva seaduse sätete kohaselt. Konkurentsiamet teavitab menetluskorra muutumisest menetlusosalisi, selgitades neile ühtlasi nende õigusi ja kohustusi konkurentsijärelevamenetluses.

(5) Muudes menetlustes kogutud tõendeid võib kasutada konkurentsijärelevamenetluses juhul, kui selliste tõendite kasutamine on konkurentsijärelevamenetluses lubatav.

§ 87². Konkurentsijärelevamenetluse regulatsiooni järeelhindamine

Justiitsministeerium analüüsib 2030. aasta 1. juuniks konkurentsijärelevamenetluse eesmärgipärasust ja rakendamisega kaasnenud mõjusid ning esitab vajadusel ettepanekud regulatsiooni muutmiseks.“;

45) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsiniormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine (ELT L 11, 14.01.2019, lk 3–33).“.

§ 2. Avaliku teabe seaduse muutmine

Avaliku teabe seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 28 lõiget 1 täiendatakse punktiga 14¹ järgmises sõnastuses:

„14¹) konkurentsijärelevamenetluses tehtud jõustunud otsuse, millega tuvastatakse keelatud teo toimepanemine, kohustatakse see lõpetama, määratakse selle eest trahv või kiidetakse heaks kohustuse võtmine;“;

2) paragrahvi 35 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) konkurentsijärelevamenetluse käigus kogutud teabe kuni selle kohta tehtud otsuse jõustumiseni;“;

3) paragrahvi 36 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) konkurentsijärelevamenetluses tehtud jõustunud otsuseid, milles tuvastatakse keelatud teo toimepanemine, kohustatakse see lõpetama, määratakse selle eest trahv või kiidetakse heaks kohustuse võtmine.“.

§ 3. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduse § 7 lõiget 3 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) konkurentsijärelevamenetluse läbiviimine.“.

§ 4. Halduskohtumenetluse seadustiku muutmine

Halduskohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 126 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Rahvusvahelise kaitse asja ja ajutise konkurentsijärelevameetme peale esitatud kaebuse vaatab kohus läbi eelisjärjekorras.“;

2) seadustiku 6. osa täiendatakse 28¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„28¹. peatükk

Menetlus konkurentsijäreleva trahviasjas

§ 280¹. Rahatrahvi määramine haldusasjas

(1) Kohus võib Konkurentsiameti taotlusel määrata keelatud teo toimepanemise eest rahatrahvi kuni kümme protsenti ettevõtja või ettevõtjate ühenduse üleilmsest kogukäibest trahvi kohaldamisele eelnenud majandusaastal, kui rahatrahvi määramise aluseks olev keelatud tegu on Konkurentsiameti poolt tuvastatud.

(2) Kui ettevõtjate ühenduse toimepandud keelatud tegu on seotud ühenduse liikmeks olevate ettevõtjate tegevusega, on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud trahvi suurus kuni kümme

protsenti ühenduse nende liikmete üleilmse kogukäibe summast, kes tegutsevad samal turul, mida ühenduse toimepandud keelatud tegu on mõjutanud. Seejuures ei või ühegi ettevõtja vastutus trahvi tasumise eest ületada samas lõikes nimetatud ülemmäära.

(3) Kui ettevõtjate ühendusele kohaldatakse keelatud teo toimepanemise eest trahvi tema liikmeks olevate ettevõtjate käibe alusel, peab ühendus trahvi tasumiseks nõudma rahalist panust oma liikmetelt, kui ta ise on maksejõuetu.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud rahalist panust ei ole ettevõtjate ühendusele täies ulatuses tähtaegselt makstud, võib kohus ühendusele kohaldataud trahvi tasumist nõuda igalt ettevõtjalt, kelle esindaja on ühenduse otsuseid tegeva organi liige. Pärast seda, kui kohus on nimetatud ettevõtjatel nõudnud ettevõtjate ühenduse trahvi tasumist, võib kohus selleks, et tagada kogu trahvi tasumine, nõuda tasumist nendelt ühenduse liikmeteks olevatelt ettevõtjatel, kes tegutsevad samal turul, millel ühendus keelatud teo toime on pannud. Seejuures ei tohi trahvi tasumist nõuda nendelt ettevõtjatel, kes tõendavad, et nad ei kohaldanud ettevõtjate ühenduse otsust, ei teadnud sellest või on enne konkurentsijärelevamenetluse algust end sellest aktiivselt eemaldanud.

§ 280². Trahvi määramise tingimused ja kord

(1) Trahvi võib määrata üksnes juhul, kui:

- 1) keelatud tegu on toime pandud tahtlikult või ettevaatamatusest;
- 2) sama rikkumise eest oleks ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele saanud trahvi kohaldada alates rikkumise toimepanemisest;
- 3) sama rikkumise toimepanemise eest ei ole ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele varem trahvi ega muud samaväärset avalik-õiguslikku sanktsiooni kohaldatud;
- 4) trahvi kohaldamine ei ole aegumise tõttu välistatud.

(2) Trahvi põhisumma kindlaksmääramisel võetakse aluseks ettevõtja müügitulu viimasel rikkumises osalemise täisaastal, mis on teenitud nende kaupade või teenuste müügist, millega rikkumine on otseselt või kaudselt asjaomasel territooriumil seotud (edaspidi müügiväärtus). Müügiväärtus määratakse kindlaks enne käibemaksu ja muude müügiga otseselt seotud maksude kohaldamist.

(3) Ettevõtja kaupade või teenuste müügiväärtuse kindlaksmääramisel kasutatakse kõige täpsemaid andmeid selle ettevõtja kohta, mis saadaval on. Kui ettevõtja esitatud andmed on puudulikud või need ei ole usaldusväärsed, võib selle ettevõtja kaupade või teenuste müügiväärtuse kindlaks määrata osaliste andmete ja/või mis tahes muu teabe põhjal, mida võib pidada oluliseks või sobivaks. Kui ettevõtjate ühenduse sooritatud rikkumine on seotud selle liikmete tegevusega, arvestatakse müügiväärtuseks üldiselt kõikide liikmete individuaalsete müügiväärtuste summat.

(4) Trahvi põhisumma arvutatakse osakaaluna müügiväärtusest, mis arvutatakse rikkumise raskusastme korrutamisel aastate hulgaga, mil rikkumine aset leidis. Raskust hinnatakse iga üksikjuhtumi ja iga rikkumise liigi puhul eraldi, võttes arvesse kõiki olulisi asjaolusid. Üldjuhul on trahvi põhisumma maksimaalselt 30% müügiväärtusest.

(5) Otsustamaks, kas konkreetse rikkumise puhul kasutatav osakaal müügiväärtusest peaks olema astmestiku kõrgemal või madalamal tasemel, võetakse arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas rikkumise laad ja selle toimepanemise kestus, rikkumise korduvus, kõikide rikkumises osalevate ettevõtjate turuosa kokku. Kartellide puhul on kasutatav osakaal üldjuhul astmestiku kõrgemal tasemel.

(6) Selleks, et arvestada iga ettevõtja osalemise kestust rikkumises, korrutatakse müügiväärtuse põhjal määratud summa aastate hulgaga, mil rikkumises osaleti. Vähem kui kuus kuud kestnud rikkumine loetakse pooleaastaseks rikkumiseks, rohkem kui kuus kuud, kuid vähem kui aasta kestnud rikkumine loetakse aastaseks rikkumiseks.

(7) Olenemata ettevõtja või ettevõtja ühenduse osalemise kestusest rikkumises, lisatakse põhisummale summa, mis moodustab 15–25 % müügiväärtusest, eesmärgiga hoida ära ettevõtja soovi osaleda tulevikus mistahes kartellis. Sellist lisasummat võib põhjendatud juhtudel rakendada ka muude rikkumiste suhtes.

(8) Kui rikkumises osalevate ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste asjaomaste kaupade ja teenuste müügiväärtus on samasugune, kuid mitte identne, võib kõikidele ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele määrata identse trahvi põhisumma. Põhisumma kindlaksmääramisel kasutatakse ümardatud arvandmeid.

(9) Trahvi määramisel võib võtta arvesse asjaolusid, millest tulenevalt põhisummat suurendatakse või vähendatakse. Seda tehakse üldhinnangu põhjal, milles on arvestatud kõikide oluliste asjaoludega, sealhulgas raskendavad ja kergendavad asjaolud.

(10) Raskendavad asjaolud, mille alusel võidakse trahvi põhisummat suurendada on:

- 1) peale Konkurentsiameti poolt rikkumise avastamist jätkub ettevõtja või ettevõtjate ühendus samasugune või analoogne rikkumine või pannakse toime uus rikkumine;
- 2) ettevõtja või ettevõtjate ühendus keeldub koostööst või takistab menetlustoimingute läbiviimist;
- 3) ettevõtja või ettevõtjate ühendus oli rikkumise eestvedaja või algataja.

(11) Kergendavad asjaolud, mille alusel võidakse trahvi põhisummat vähendada on:

- 1) ettevõtja või ettevõtjate ühendus esitab tõendid selle kohta, et lõpetas rikkumise kohe pärast Konkurentsiameti sekkumist. See ei kehti kartellide puhul;
- 2) ettevõtja või ettevõtjate ühendus esitab tõendid selle kohta, et rikkumine on toime pandud ettevaatamatusest;
- 3) asjaomane ettevõtja või ettevõtjate ühendus esitab tõendid selle kohta, et tema osalemine rikkumises oli sisuliselt piiratud ning tõestab, et ajal, mil ta oli rikkumist kujutavate kokkulepete osaline, ta tegelikult kokkuleppeid ei täitnud, käitudes turul konkurentsi soodustavalt;
- 4) rikkumine oli lubatud või seda õhutati avaliku sektori poolt või õigusaktidega.

(12) Trahvi kohaldamisel võib arvesse võtta ka lõikes 11 loetlemata kergendavaid asjaolusid.

(13) Erandjuhul võib trahvi määramisel võtta arvesse ettevõtja maksevõimetust. Otsuse vähendada trahvi põhisumma ettevõtja maksevõimetuse tõttu tehakse ettevõtja taotluse alusel, kes esitab kindlaid tõendeid selle kohta, et käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustel trahvi määramine seaks pöördumatult ohtu asjaomase ettevõtja majandusliku elujõulisuse ning tema varad kaotaks igasuguse väärtuse.

(14) Ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele trahvi kohaldamiseks määrab kohus trahvi ettevõtjat või ettevõtjate ühendust moodustatavale menetlusalusele isikule. Kui trahvi määratakse mitmele ettevõtjale või ettevõtjate ühendust moodustavale menetlusalusele isikule, vastutavad nad trahvi tasumise eest solidaarselt.

(15) Kui trahv on määratud ettevõtjale moodustavale isikule, keda pärast trahvi täidetavaks muutumist enam ei eksisteeri või kellel puudub majandustegevus, võib kohus trahvi

Konkurentsi ameti taotlusel kehtetuks tunnistada ning määrata sama trahvi uuele isikule, kes on jätkanud rikkumise toime pannud ettevõtja majandustegevust.

§ 280³. Määrus rahatrahvi haldusasjas

- (1) Taotlus rahatrahvi määramiseks haldusasjas lahendatakse määrusega.
- (2) Trahvimääramise määruse võib kohus oma määrusega muuta või selle tühistada.
- (3) Rahatrahvi määramise määrusele, sellest määramisest keeldumise ning muutmise või tühistamise määruse suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 465. Määrus toimetatakse menetlusosalistele kätte.
- (4) Jõustunud määrus avaldatakse arvutivõrgus vastavalt käesoleva seadustiku §-le 175, kui seadus ei sätesta teisiti.
- (5) Rahatrahvi määramise määrus, määramisest keeldumise määruse ja muutmise või tühistamise määruse peale võib menetlusosaline esitada määruskaebuse, kusjuures määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse Riigikohtule.
- (6) Trahvi määrab kohus, kelle tööpiirkonnas asub trahvi adressaadiks olev isik, kui seaduses ei ole sätestatud teisist sugust kohtualluvust.
- (7) Menetlusosalisteks on trahvi määramist taotlev Konkurentsiamet ja isik, kelle suhtes trahvi määramist taotletakse.“.

3) seadustikku täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsiniormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine (ELT L 11, 14.01.2019, lk 3–33).

§ 5. Karistusregistri seaduse muutmine

Karistusregistri seaduse § 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 19 järgmises sõnastuses:

„19) Konkurentsiametil konkurentsiseaduse 9². peatükis sätestatud uurimismeetmete kohaldamiseks.“.

§ 6. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustiku § 44 lõige 9 ja 21. peatüki 7. jagu tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Korrakaitseaduse muutmine

Korrakaitseaduse § 1 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Käesolevat seadust ei kohaldata Konkurentsiameti tegevusele konkurentsiseaduse 2. ja 4. peatüki ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 täitmise tagamisel, välja arvatud juhul, kui konkurentsiseaduses on sätestatud teisiti.“.

§ 8. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduse § 88 lõiget 5 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) Konkurentsiametile konkurentsiseaduse 9². ja 9³. peatükis sätestatud ülesannete täitmiseks.“.

§ 9. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvist 6 jäetakse välja tekstiosa „205¹“;
- 2) paragrahvi 31 lõikest 1 jäetakse välja sõna „Konkurentsiamet“;
- 3) paragrahv 38² tunnistatakse kehtetuks;
- 4) paragrahvi 126² lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „400“;
- 5) paragrahv 205¹, § 212 lõike 2 punkt 5 ja § 313 lõike 1 punkt 5¹ tunnistatakse kehtetuks;
- 6) paragrahvi 435 lõikest 2 jäetakse välja sõna „, Konkurentsiamet“.

§ 10. Riigihangete seaduse muutmine

Riigihangete seaduse § 4 punkti 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) ettevõtja on äriühing, füüsilisest isikust ettevõtja või muu majandus- või kutsetegevuses osalev isik või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus või ettevõtja huvides tegutsev isik või riik, kohaliku omavalitsuse üksus, avalik-õiguslik juriidiline isik või muu haldusülesandeid täitev isik, kes osaleb kaubaturul“.

§ 11. Riigi õigusabi seaduse muutmine

Riigi õigusabi seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:
„(6) Konkurentsijärelevamenetluses saab menetlusele allutatud isikuna riigi õigusabi isik, kellel ei ole lepingulist esindajat ja kes taotleb esindaja osavõttu.“;
- 2) paragrahvi 7 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§ 6 lõikes 4“ tekstiosaga „§ 6 lõikes 4 või 6“;
- 3) paragrahvi 10 lõiget 3¹ täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:
„Taotlus riigi õigusabi saamiseks esindamisena konkurentsijärelevamenetluses esitatakse Konkurentsiameti asukoha järgsele halduskohtule.“;
- 4) paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:
„(5) Konkurentsijärelevamenetluses riigi õigusabi saanud isik hüvitab riigi õigusabi tasu ja riigi õigusabi kulud juhul, kui menetlus lõpeb sellele isikule konkurentsijärelevameetme kohaldamisega. Muul juhul hüvitab nimetatud tasu ja kulud riik. Halduskohus võib Konkurentsiameti või riigi õigusabi saanud menetlusele allutatud isiku taotlusel otsustada hüvitamiskohustuse teisiti, kui hüvitamiskohustuse täielik või osaline jätmine riigile või menetlusele allutatud isikule oleks ebaõiglane või ebamõistlik, sealhulgas juhul, kui hüvitamiskohustus on põhjustatud õigusvastase tegevusega. Käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud ei kohaldata.“.

§ 12. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. juunil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“2024. a

Algatab Vabariigi Valitsus „.....“2024. a

(allkirjastatud digitaalselt)